گنجینهٔ دستنویسهای پهلوی
و پژوهشهای ایرانی
۱۴

دستنویس د ۱۱۵

آفرین‌ها و نیزنگ‌ها
تیت‌ها و جزآن

بخش ۱

به کوشش

دکتر ماهیار نوّابی　　دکتر کیخسرو جاماسپ اسا

باهمکاری فنی

دکتر بهرام فره‌وشی　　دکتر محمود طاووسی

از انتشارات
مؤسّسهٔ آسیائی «دانشگاه پهلوی» شیراز

JR
PIR 1261
.A9.1845M
۷۰۱

کتابخانه
۱۳۶۲
۱۶۹۳۸۴

ازاین کتاب ۱۰۰۰ نسخه ، یکصد نسخه روی کاغذ شفاف رنگین و نهصد نسخه روی کاغذ سفید
در چاپخانه‌های مؤسسهٔ انتشارات دانشگاه تهران و شرکت چاپ اپناکو تهران، بچاپ رسید.
۲۵۳۵ شاهنشاهی

سرآغاز

اشارات دانشمندان و فیلسوفانی چون ابوریحان بیرونی و محمد زکریای رازی و شهاب‌الدین سهروردی به حکمت خسروانی و فلسفهٔ ایرانی، تذکر پوسیدونیوس رومی در بارهٔ استفاده هرمی پوس یونانی از کتابهای زرتشتی، مطالبی که در کتابهای قابل استنادی چون مروج الذهب، مجمل التواریخ و القصص، نامه‌های پیغمبران بنی اسرائیل و احادیث اسلامی آمده است، وجود مراکز مهم علمی در نصیبین و رها و تیسفون و جندی شاپور، ترجمه‌های باز ماندهٔ عربی از زبان پهلوی، پیدایش دانشمندان و فیلسوفان و اندیشه‌مندان بلند پایه‌ای در دوران طلائی اسلامی، یعنی دوران خلافت عباسیان، از این سرزمین، که شمار آنها از دانشمندان هر یک از کشورهای اسلامی دیگر و بلکه از همهٔ آنها روی هم بیشتر است.

وجود سنگ نبشته های پارسی باستان و پارسی میانه و پارتی ، نامه مینوی اوستا ، آثار بازمانده مانویان به زبانهای پارسیک و پهلوانیک و سغدی و ترکی و چینی و قبطی و کتابهای پهلوی (= پارسیک چندی که تاکنون بجای مانده اند ، همه دلالت بر وجود فرهنگ و تمدنی بزرگ و درخشان ، از دیرباز ، در سرزمین ایران بزرگ میکند که بر پایه های فلسفه ایرانی استوار بوده است .

علت هرچه باشد ، سیاسی یا اقتصادی و یا اجتماعی یا تغییر خط و یا همه آنها باهم ، قدر مسلم این است که بسیاری از آثار مدون دوران ساسانی و آغاز دوران اسلامی ایران از میان رفته است ، و عده ای که از دستبرد زمانه رهائی یافته اند در موزه ها و کتابخانه های مهم اروپا و بیشتر در هندوستان و در کتابخانه های پارسیان نگاهداری میشود . اینها میتوانند روشنگر زوایای ناشناخته تاریخ و فرهنگ کهن ما باشند ، و از این رو نگاهداری و چاپ و انتشار آنها و تشویق دانشمندان به مقابله و تصحیح و ترجمه این گنجینه ها که ما را به شناخت بیشتر زبان فارسی و غنای آن در بیان مفاهیم یاری میکنند ، بر ما واجب است .

و باز از این رو بود که هنگامی که دوست دانشمند ارجمند من استاد دکتر ماهیار نوابی رئیس مؤسسه آسیائی

دانشگاه پهلوی پیشنهاد کرد که برای بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی خجسته دودمان پهلوی شادی روان بنیان گذار آن پنجاه نسخه خطی پهلوی را از سوی مؤسسه آسیائی دانشگاه پهلوی چاپ و منتشر کنیم. این پیشنهاد را از دل و جان پذیرفتم.

این پنجاه جلد کتاب پهلوی و کتاب بارگاه رضا هدیه هائی است که در این آئین ملی برگزاری جشن پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی با فروتنی به پیشگاه شاهنشاه آریامهر ریاست عالیه دانشگاه پهلوی و علیاحضرت شهبانو فرح ریاست عالیه مؤسسه آسیائی دانشگاه پهلوی تقدیم میشود.

فرهنگ مهر-
رئیس دانشگاه پهلوی

دیباچه

مؤسسه آسیائی وابسته به دانشگاه پهلوی افتخار دارد که بزرگداشت پنجاهمین سال شاهنشاهی دودمان پهلوی را، مجموعه‌ای، در پنجاه جلد، از دستنویسهای پهلوی و استادی و پژوهشهای ایرانی چاپ کند و به‌ورستد ایران فرهنگ و ادب ایران قدیم دارد.

در تابستان سال دو هزار و پانصد و سی و سه شاهنشاهی، در گردهمایی از خدمات برجسته رضاشاه بزرگ، بدین سرزمین و مردم، تا جگذاری وی (چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۰۵ هجری خورشیدی) میرفت، در آن هنگام اندیشه چاپ مجموعه‌ای از متن‌های پهلوی یا دربارهٔ پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی را از خاطرم گذشت و سپس این اندیشه را با رئیس دانشمند دانشگاه پهلوی جناب آقای دکتر فرهنگ مهر، که از شیفتگان فرهنگ ایران‌اند و از یاری شناساندن این فرهنگ کهن هیچگاه دریغ نکرده و نمی‌کنند، درمیان گذاشتم تا اگر در این اندیشه با من همداستان باشند مراتب را

به شرف عرض شهبانوی فرهنگ پرور ایران ریاست عالیه مؤسسه آسیائی برسانند

مگر اجازه فرمایند تا موسسه آسیائی بدین کار شایسته دست یازد.

جناب آقای دکتر فرهنگ مهر با پیشانی گشاده و آغوش باز زراین اندیشه استقبال

کردند و ملاقات را به شرف عرض شهبانوی ایران رساندند و دیری نگذشت که فرمان

علیا حضرت شهبانو بدین کار نیک شرف صدور یافت و به مؤسسه آسیائی ابلاغ شد.

شورای استادان مؤسسه آسیائی، با الهام از نام خاندانی، که جشن بزرگداشت

شاهنشاهی آن زنده، مردم ایران را سال برگزار میکنند، چاپ کردن کتاب یا

دستنویسهای پهلوی را در درجه اول اهمیت قرار داد. کشوری که در آن بیش از هر کشور دیگر میتوان

به دستنویسهای پهلوی و استادی دست یافت کشور هندوستان است هر چند بدبختانه

هوای گرم و نمناک آنجا با کتاب سازگار نیست و کاغذ را زود میکند و تباه مینماید و میپوساند.

در فهرستی که جمشید کاووس جی کاتراک به نام "گنجینه های شرقی" (ORIENTAL TREASURES)

گرد آورده و به سال یکهزار و نهصد و چهل و یک میلادی (دو هزار و پانصد شاهنشاهی)

به چاپ رسانده است، از بیش از یکهزار دستنویس ایرانی و هندی نام برده که اکنون برخی از آنها از میان رفته است، و این، نه تنها بواسطهٔ آب و هوای هندوستان بلکه بی توجهی و نادانی هم در نابودی آنها بهره‌ای بسزا داشته است. گردآورنده فهرست یادشده به نگارندهٔ این سطور میگفت: «سی سال پیش از چاپ این فهرست گذارم بخانه‌ای افتاد که خداوند آن صاحب چندین دستنویس پهلوی و اوستائی بود و من آنها را دیده و پژوهیده و نام آنها را در فهرستم آورده بودم. خداوند خانه بجهان دیگر شتافته بود و چون از کدبانو سراغ دستنویسها را گرفتم، وی آنها را از روی دینداری و برای آنکه مبادا برگ پاره‌های آنها زیر پا بیفتد و برای وی گناهی بزرگ بشمار آید به آب دریا سپرده بود.»

با این همه، هم اکنون، چندین صد دستنویس پهلوی و اوستائی در هندوستان هست که تقریباً همه از روی دستنویسهای کهنه‌تر رونویس شده‌اند. بیشتر آنها روزگاری از آنِ کتابخانه‌های شخصی بوده و رفته رفته به کتابخانه‌های عمومی و مؤسسات راه یافته‌اند تا بیشتر و بهتر از آنها نگاهداری شود و کمتر در معرض نابودی قرار گیرند. از این کتابخانه‌ها میتوان کتابخانهٔ مؤسسهٔ شرقی کاما و کتابخانهٔ «بخشت دستور، مهرجی رانا» را نام برد که صاحب مجموعه‌های گرانبهائی از دستنویسهای پهلوی و اوستائی‌اند

پاره ای از دستنویسها نیز توسط شرق شناسان به کتابخانه های مهم اروپا رسیده اند که مهمترین آنها مجموعه دستنویسهای اوستا و پهلوی، دوازده جلدی کپنهاک است که توسط شرق شناس بنام وستر گارد به اروپا برده شد و جانشین او کریستین سن — CHRISTEN SEN آنها را چاپ کرد و بر آنها دیباچه نوشت. این کتابها اکنون بسیار کمیاب و چند مجلد آن نایاب است.

برای انجام دادن فرمان، از دوست دانشمندم دستور کیخسرو جاماسب آسا، دستور بزرگ شهر بمبئی و رئیس کتابخانه «موسسه شرقی کاما» یاری خواستم تا از رهیات امنای کتابخانه های «موسسه شرقی کاما» و نخست دستور مهرجی رانا» اجازه عکسبرداری از دستنویسهای پهلوی شان را بگیرد و اگر خود یا دوستانش دستنویسهای ارزنده دارند در آنها بیفزاید، کار گزینش دستنویسها برای عکسبرداری نیز به عهده وی واگذار شد تا آنچه را مهم و میسور می داند برگزینند. این کار به دشواری انجام گرفت چه دستنویسها از طرف هیات امنای کتابخانه ها و خاندان انکلساریا (که چند دستنویس از این مجموعه متعلق به آنان است) تنها به او سپرده شد بعد، و وی، امانت داری را

رنج سفر بر خود هموار ساخت و با دو جامدان پر از کتاب به ایران آمد، سه ماه تمام از بام تا شام، در چاپخانه های دانشگاه پهلوی شیراز و دانشگاه تهران گذراند و در همه جا با دستنویسها همراه بود، من و همتاش از مؤسسهٔ آسیائی نیز همه جا با وی همگام بودیم تا کار عکسبرداری و چند دستنویس بپایان رسید، دستور کنجور مجبور بود به بمبئی باز گردد ما نیز برای تطبیق عکسها با دستنویسها و رفع کمبود آنها در پی وی به هندوستان رفتیم تا این مهم انجام شد. نامه ای نیز به پروفسور آسموسن استاد دانشگاه کپنهاگ نوشتم مگر اجازهٔ تجدید چاپ دستنویسهای کتابخانه کپنهاگ را از ناشر نخستین آنها MUNKS - GAARD بگیرد، اجازه گرفته شد و نامه ها به چاپ رسید .

مؤسسهٔ آسیائی سپاس و درود فراوان خود را به پیشگاه شهبانوی فرهنگ پرور که با فرمان خود این افتخار را نصیبش ساخته، تقدیم می دارد .

از جناب آقای دکتر فرهنگ مهر رئیس دانشگاه پهلوی که در راه پیشرفت کار از هیچ یاری معنوی و مادی دریغ نکرد سپاسگزار است .

از دستور کنجور و جاماسب آسا که با یاری وی چاپ این مجموعهٔ پنجاه جلدی میسر میشود

سپاسگزار است.

از پروفسور آسموسن که اجازهٔ چاپ مجموعهٔ اوستا و پهلوی کپنهاک به پایمردی او انجام یافت سپاسگزار است.

از دکتر بهرام فره‌وشی مدیر عامی ادارهٔ انتشارات دانشگاه تهران که چاپ کردن بیست و چند جلد از این مجموعه را در چاپخانهٔ دانشگاه تهران پذیرفت و چاپ آنها با مشاورهٔ فنّی وی میسّر شد سپاسگزار است.

از دکتر محمود طاووسی که تطبیق و ویراستن و آراستن هر صفحهٔ از تمام این مجموعه بدست وی و با مشورت وی انجام شد سپاسگزار است.

ماهیار نوّابی
استاد و رئیس مؤسّسهٔ آسیائی

پیشگفتار

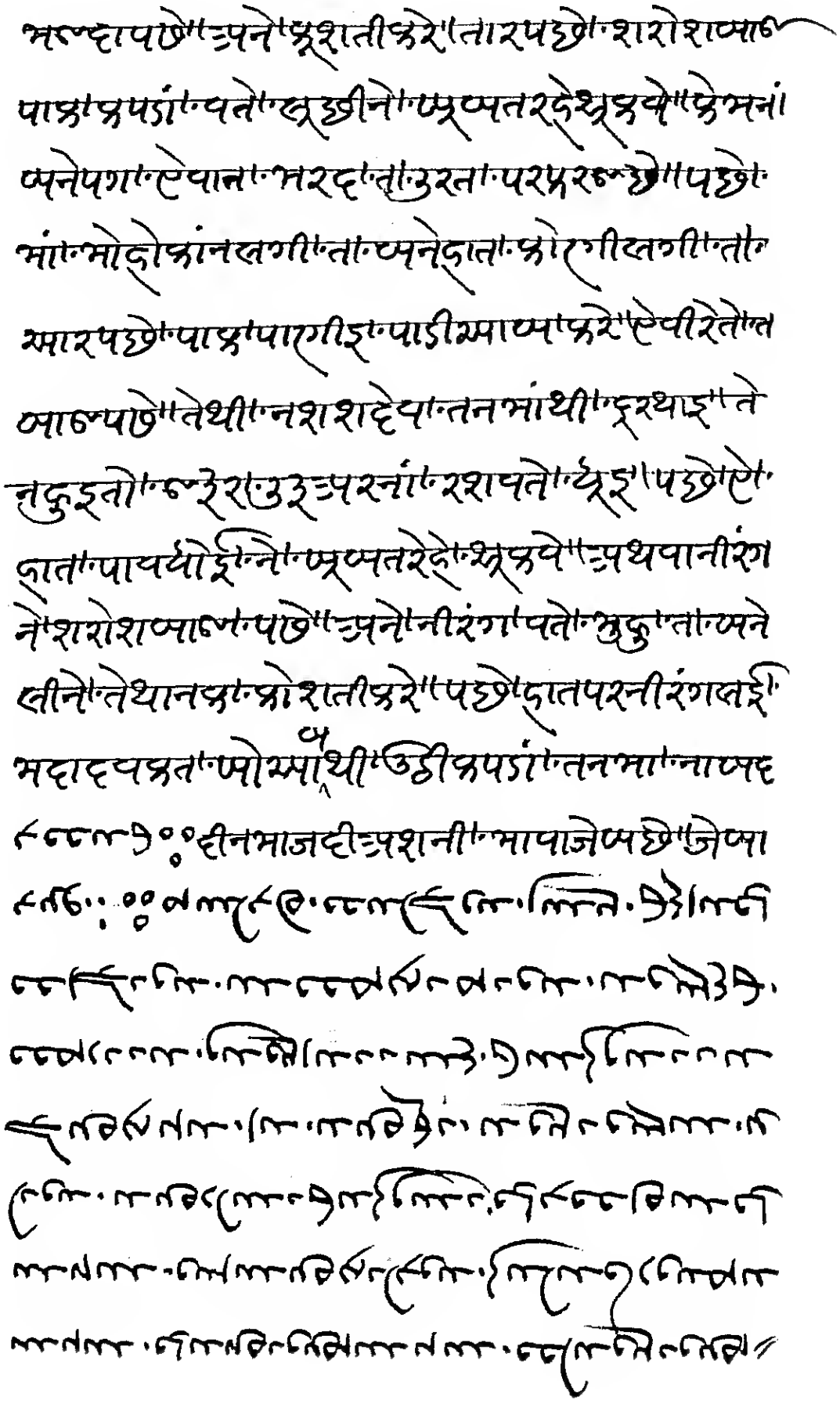
مجموعه ر ۱۱۵ (R115) هدیه‌ای‌است ازطرف اردشیربهرامجی‌کامدین‌به‌کتابخانه مؤسسه‌شرقی‌کاما. اندازهٔ آن ۳۱/۵×۲۱/۲ سانتیمتر، دارای۹۴۸ صفحه است و برهر صفحه‌ای ۱۹ سطر نوشته شده است. کاغذ آن اروپایی کلفت با نشانهای "Al Masso' و "Gior Magnani" است. یادداشتی که بر صفحه نخست سفید این دستنویس نوشته شده است‌مینمایاند که آن راموبدکوورجی‌هیرکورینادر روز ارشیشونگ ماه شهریور سموات ۱۹۲۱ (=۱۸۴۰میلادی) به موبدجاماسپ‌جی و هرمز جی‌بهرام‌کامدین به بهای ۲۰ روپیه فروخته‌است چنانکه از پایان‌نویس‌آن (ص ۹۴۸ سطر ۵) بر میآید آن را هیربد مانک جی شاپورجی فردون جی مانک جی هوم جی ــ تاتینا نوشته و نوشتن‌آن را در روز آسمان ماه تیر سموات ۱۸۹۶ (= ۱۸۴۵ میلادی) بپایان رسانده است.

متن‌های گوناگون این دستنویس: الفبای اوستائی، یثا، اشم، اعتراف به دین، نیرنگ کستی، سروش باج، هوشبام، خورشید ــ مهر و ماه نیایش با تفسیر گجراتی، آبان و آتش نیایش، وصف بوی اهداء به آتش بهرام، پتیت و ترتگان (= گذشتگان)، پتیت ایرانی، پتیت خود، نیرنگ بوی دادن، شیوهٔ خواندن آفرینگان‌ها و آرایش گلها (به گجراتی)، آفرینگان‌هائی که در روزهای مختلف ماه و برزو باید خوانده شود، هوم و دهمان، آفرینگان پتیت‌ایزد، آفرینگان‌نریوسنگ، آفرینگان هپتورنگ، آفرینگان وندد، آفرینگان‌هفت امشاسپند، آفرینگان گاثه‌ها، آفرینگان‌گاهنبار، آفرینگان روز اسپندارمذ ماه فروردین‌در او شهین‌گاه، آفرینگان روز خرداد ماه فروردین،آفرینگان روز فروردین ماه فروردین، آفرینگان تیرگان، مهرگان، آوانگان وآذرگان، آفرینگان روز فروردین ماه آذر، آفرینگان روز خورشیدماه دی، آفرینگان روز بهمن ماه بهمن، آفرینگان روز اسپندارمذ ماه اسپندارمذ، نیرنگ پهلوی روز اسپندارمذ ماه اسپندارمذ، نیرنگ تقدیس شن، آفرینگان روز خرداد ماه اسپندارمذ، آفرینگان پنج روز پایان‌سال، آفرینگان چهار روز ناور، آفرینگان رپیثوین، آفرینگان روز مهر اسپند ماه اسپندارمذ، آفرینگان سی روزه، آفرین اردا فروش، آفرین بزرگان، آفرین هفت امشاسپند، (یا آفرین بهرام ایزد)، آفرین‌گاهنبار، آفرین‌گاهنبار چاشنی، دعای اشوان وآفرین اشوان،

آفرین میزد ، آفرین زرتشت ، دعای بهرام ورجاوند ، پادشاه دین مزدیسنان (چیثرم بویاد) ، آئین زناشویی به رسم ایران ، آفرین نکاح بستن ایران ، اشیرواد هندوستان ، اشیرواد به سانسکریت ، آفرین رپیثوین ، پنج گاه بزرگ ، و بشتیها ، نیرنگ‌ها ، باج‌ها و نمسکارها ، وصف پنج نوع آتش ، نام ۱۲ اپاختران ، ویژگیهای خورشید و ماه ، وصف مرد شادان ، پرستش خدا ، ۲۱ نسک ، ۱۰۱ نام‌خدا ، خواندن‌دعای‌دستوری ، وصف پنج گاه بویژه رپیثوین ، آنچه بایستی در پنج گاه خوانده شود ، تقسیم ارث میان پسران و دختران ، مراسمی که‌باید پس از مرگ کسی در مدت سال انجام شود ،نسب نامه زرتشت ، باج بریدن دورن وننند ، آفرینگان اردیبهشت .

وصف این‌دستنویس را دابار در فهرست‌موضوعی‌مؤسسه شرقی‌کاما (بمبئی ۱۹۲۳) ص ۱۶۰ ــ ۱۶۱ آورده است .

عاهیار نوابی

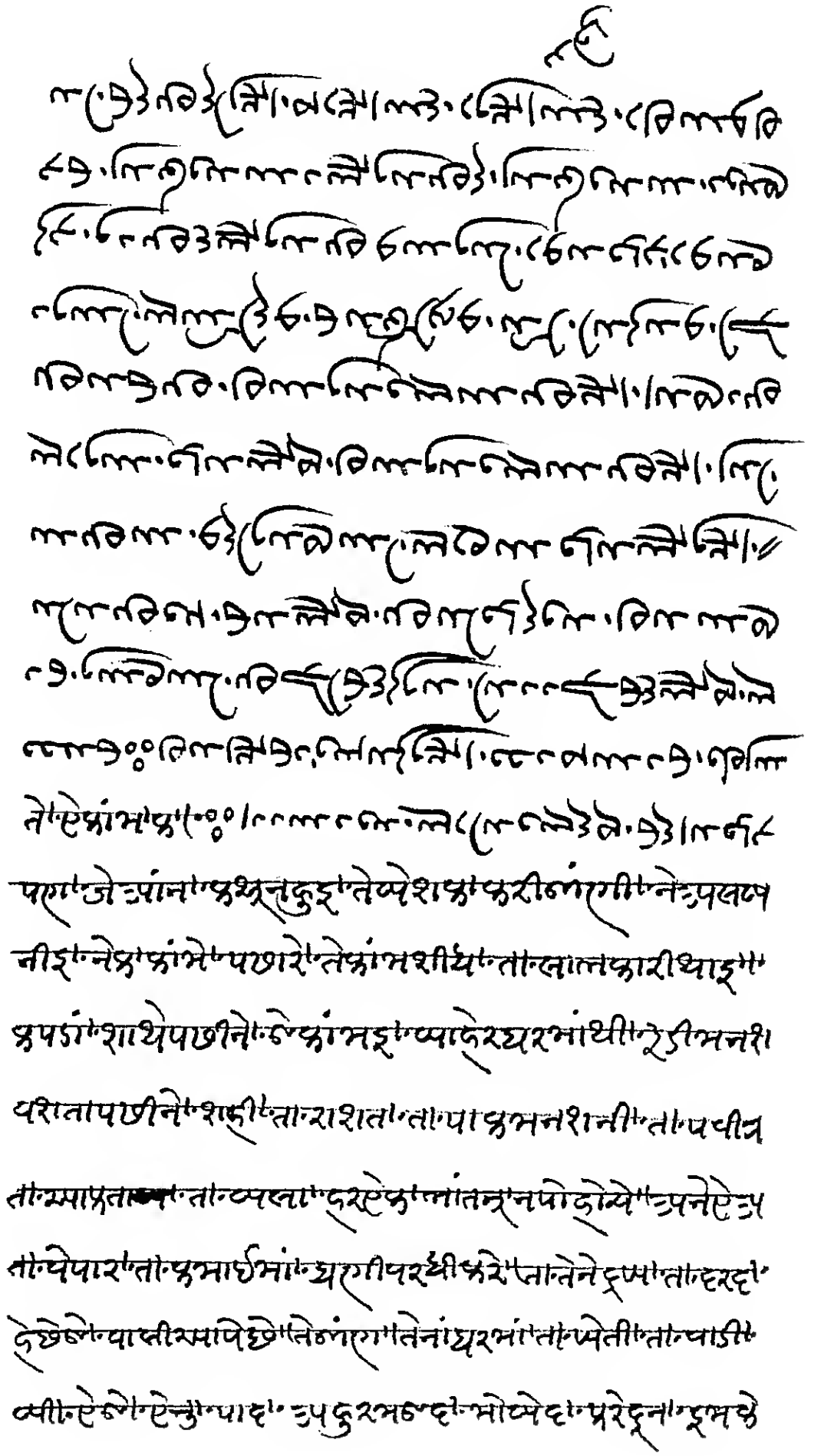

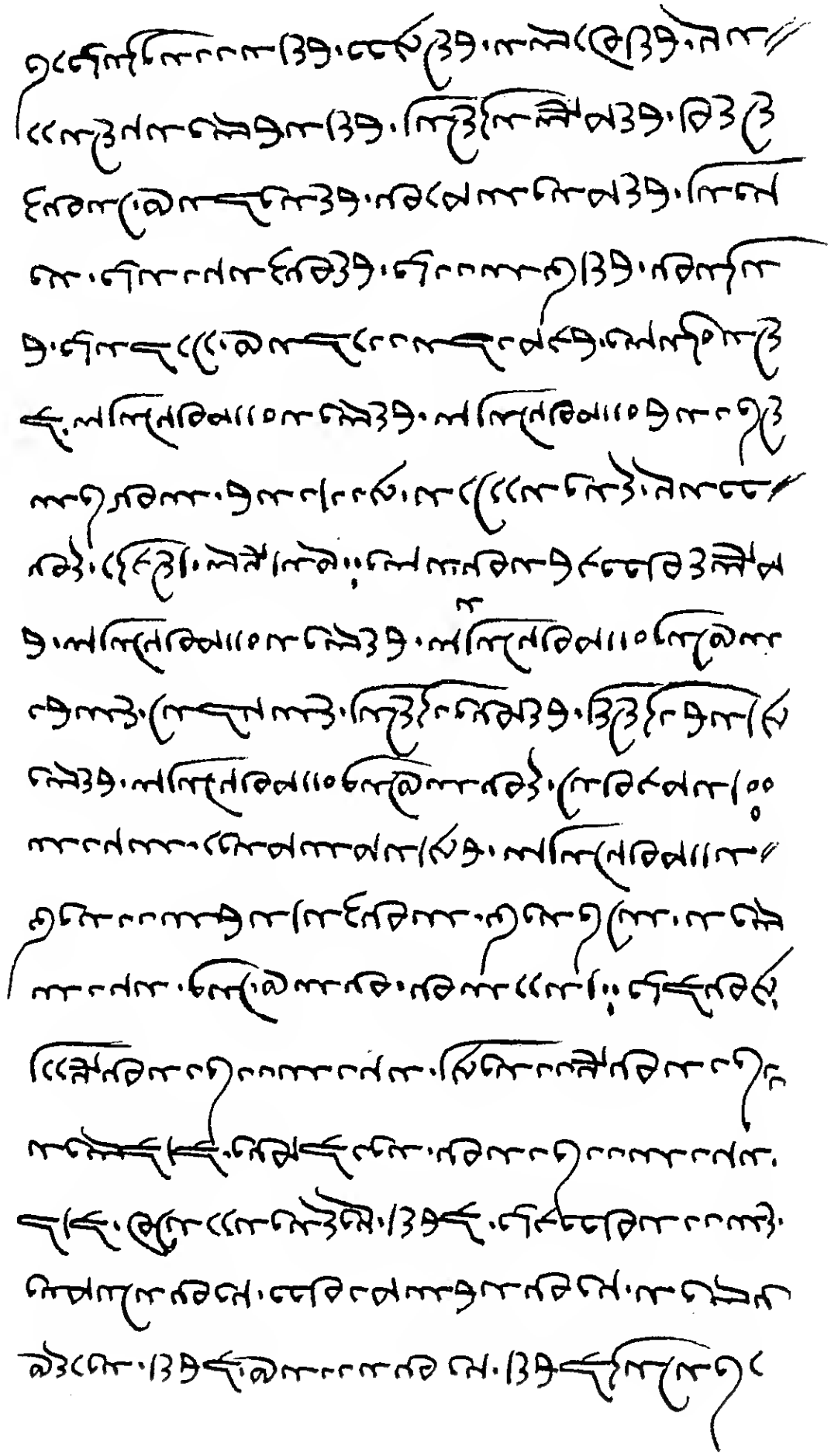
भांयछेॱअपाथीॱजेवीॱशशोशाॱऐलेॱअॱपांनीपाशव्यां
नेॱचाॱव्यछेॱॱशशोशव्याॱलेॱताॱशशोशाऐशातॱघर
वीशातनीप्रेअरॱअरेॱॱछेऐनोॱऐलाॱव्यॱअॱपाशातेॱशारव
दूधॱतॱव्माॱव्यारॱपोढुयेछेॱतेॱत्रंगशातॱशेतांनशाथेॱऐ
तांॱजाईनोॱफेदेछेॱॱअमोनेॱशशोशाईॱअॱव्यदथीॱघरॱ
तमांभॱदेवाॱदोॱव्यभांॱशेतांननीपाशेॱदाइवाइअर
जोॱदरशेॱॱव्याॱऐअॱशशोशाॱईॱव्यचेॱॱत्रंगदनलगीॱते
नेॱदोॱव्यभांॱरतवलेॱॱवाशातेॱशारवअकोईनोॱअरछछे
व्मेॱॱअपनेॱतेनीपाअनॱव्यथीॱतभांभॱदेवाॱनांॱउमेदथर्थ
व्मीअथीॱनगदव्मांनीफरीनेॱॱव्यशीॱतॱव्माशांभॱभांशा
रीनेॱनापाअॱदारेमनॱनांदेचोथीॱव्माजाव्माॱतॱरंॱतेॱ
व्यॱॱव्यफोदोपरॱव्पोढुयेॱतेपारेपरथमॱदशतगीरीअ
व्माइॱॱव्यदांनथीॱॱअॱॱशेॱतेनॱॱअॱपांनाॱव्पेलेजेदांनाॱॱअल
नाव्मेॱतॱव्मीजीॱदअीअतॱशशोशाऐॱदाॱऐजेॱजेअोढ़ॱ
चुॱनांअालव्यदाॱरोडीनेॱअरफाअरीनेॱजांदांनभव्मां
नापाअॱदारेमनॱनांदेचुॱशाथेॱलडाईफरीनेॱशागलादे
पीॱअपनेॱदमेशदाॱदरऐअशातॱअपुरभॱदीॱफुॱअपताथीॱ
जागजेॱऐशशोशाऐॱदनेॱदादारेॱव्यनेजदांनाॱनीव्मां
पछीॱनेॱशंगलीअरजपछेॱॱअपनेॱऐमेदेदीनभरदंतर

ઈમ્માદકરીપછે॥ ◌ ◌ ◌

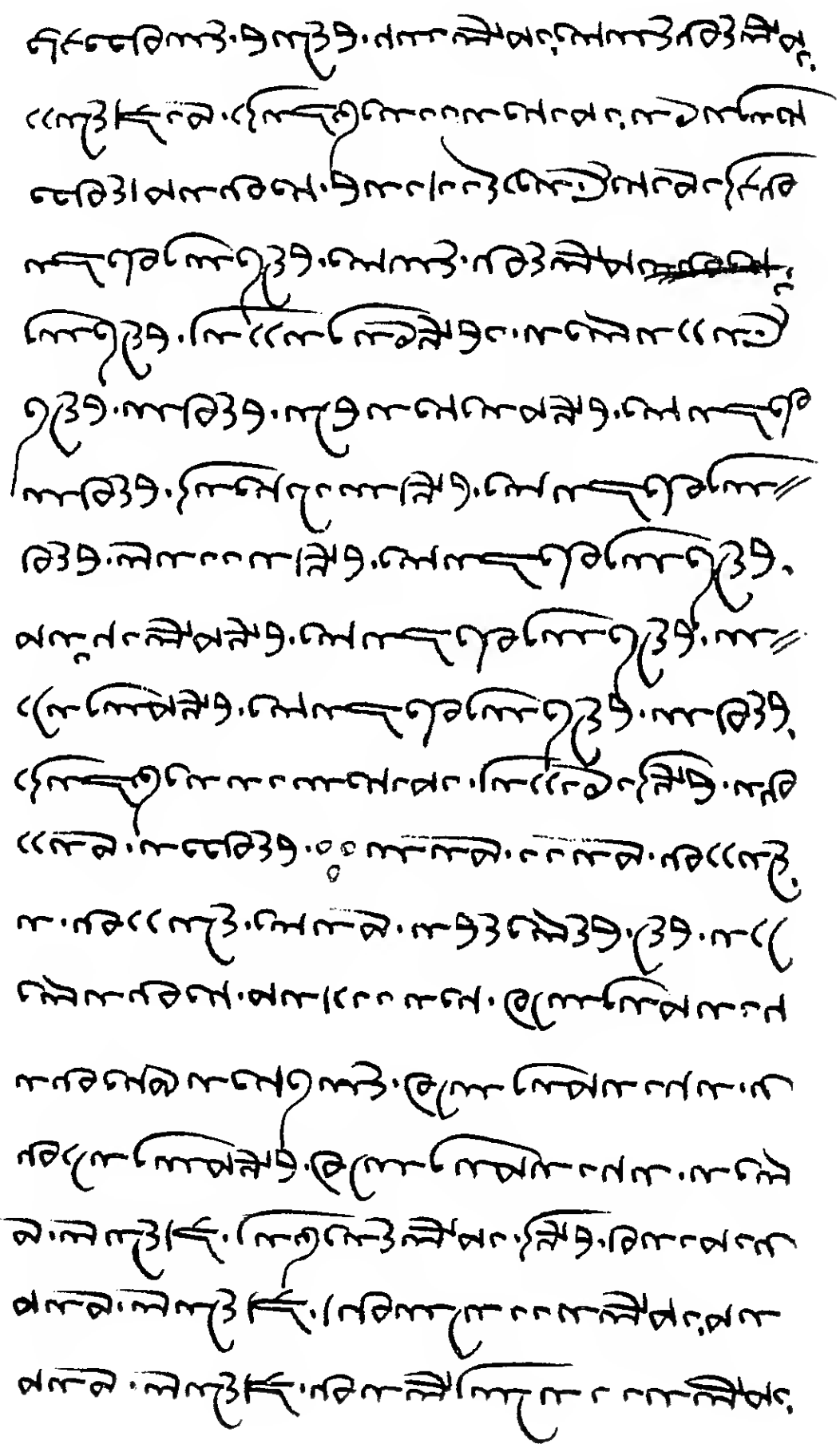
ઘાગરદોરૂંતેન્દાંનાન્તથાન્શ્યાબ્ધઘરોલારીછેનાંડો
ન્તાન્રૂમીરપાશેનાતાંર્ઈપછન્તાન્ભાબ્રૂન્તાન્માન
પાણીન્ભીઠાકુરૂંતાન્ભોટલોરૂંમાણાંનાનાતાન્દાબ્ભ
યાડીમાંન્પૂલન્તાન્પ્રલાનીયરથીન્તાન્પૂમાન્તાન્ટાબ્રાન્મા
બ્લીન્ટેબ્લેન્વેપારન્તાન્શોદાણરીમાંન્લાન્તનીયરથીન્તાન્મેતર
રમાંન્રંબ્લતાન્દ્રમાન્તાન્માબ્ણારાન્તાન્દરબ્લાંતનીપ્રેબ્રશન્નકુરૂં।
દાતાન્દનોન્દનન્ટેટલીબાતનીન્યરથીદોરૂંબ્લીન્ટેબ્લેન્તેનાંગ
પછેન્તેનાઘરમાન્પ્રશ્નદાલીન્તાન્પ્રબ્લીન્તાન્રેજીન્તાન્રા
તબ્મુશમ્માયાબ્લેન્શ્રૂન્તાન્નેબ્રાનર્ઈપતાન્પાબ્રાબ્રેરદારબ્રૂ

৮৮৮. দীর্ঘতরিদাস্নাক. তেরাক্ত্রীস্তোত্রম্// ৮৮৯. দাস্তাদ্রাক্ত. দাস্তোস্ত্রাক্ত. প্রাস্তাদ্রাক্ত// ৮৯০. দাস্তাদ্রাক্ত. দাস্তোস্ত্রাক্ত. প্রাস্তাদ্রাক্ত// ৮৯১. দাস্তাদ্রাক্ত. দাস্তোস্ত্রাক্ত. প্রাস্তাদ্রাক্ত// ৮৯২. দাস্তাদ্রাক্ত. দাস্তোস্ত্রাক্ত. প্রাস্তাদ্রাক্ত// ৮৯৩. দাস্তাদ্রাক্ত. দাস্তোস্ত্রাক্ত. প্রাস্তাদ্রাক্ত// ৮৯৪. দাস্তাদ্রাক্ত. দাস্তোস্ত্রাক্ত. প্রাস্তাদ্রাক্ত// ৮৯৫. দাস্তাদ্রাক্ত. দাস্তোস্ত্রাক্ত. প্রাস্তাদ্রাক্ত// ৮৯৬. দাস্তাদ্রাক্ত. দাস্তোস্ত্রাক্ত. প্রাস্তাদ্রাক্ত// ৮৯৭. দাস্তাদ্রাক্ত. দাস্তোস্ত্রাক্ত. প্রাস্তাদ্রাক্ত// ৮৯৮. দাস্তাদ্রাক্ত. দাস্তোস্ত্রাক্ত. প্রাস্তাদ্রাক্ত//

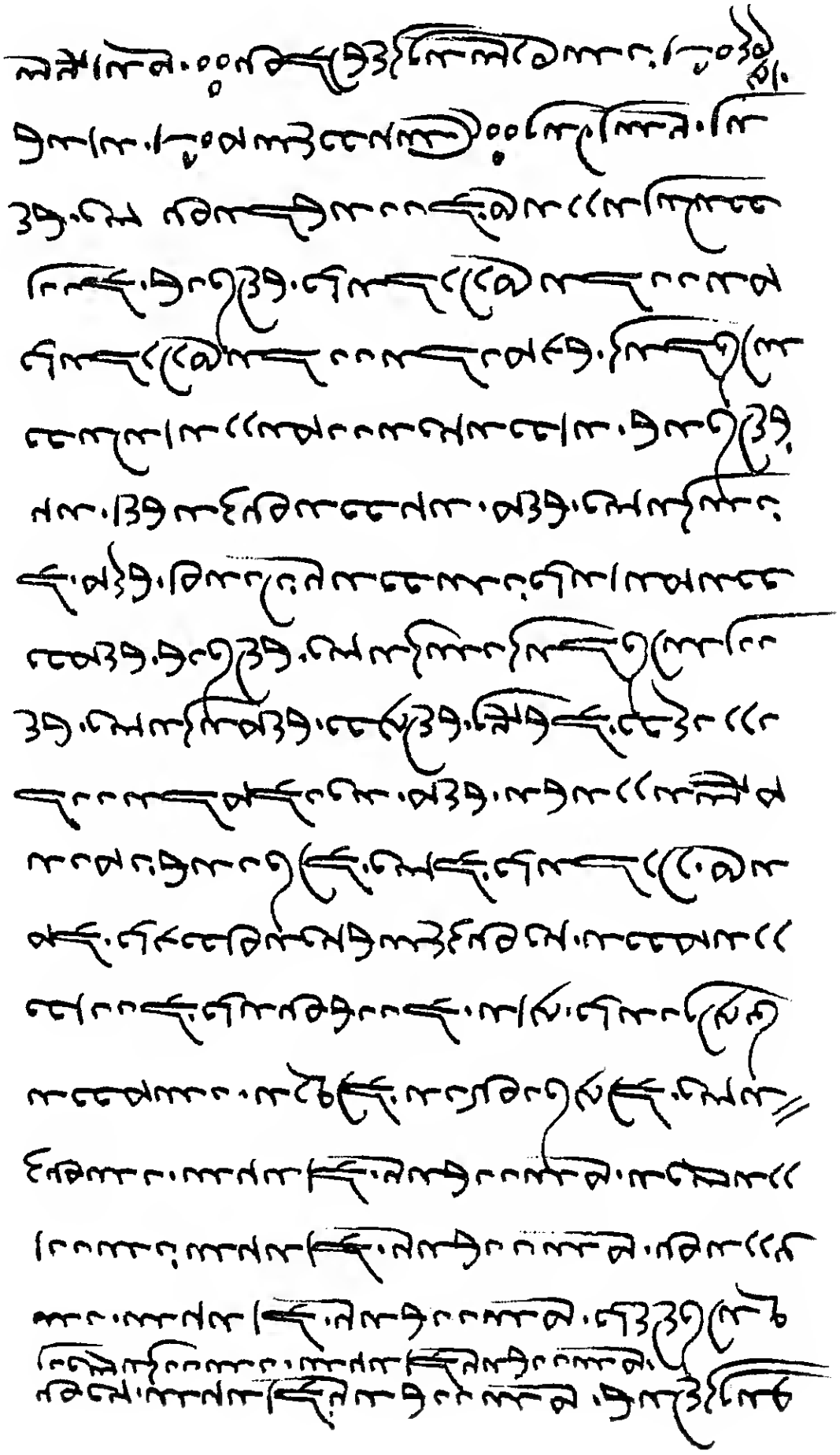

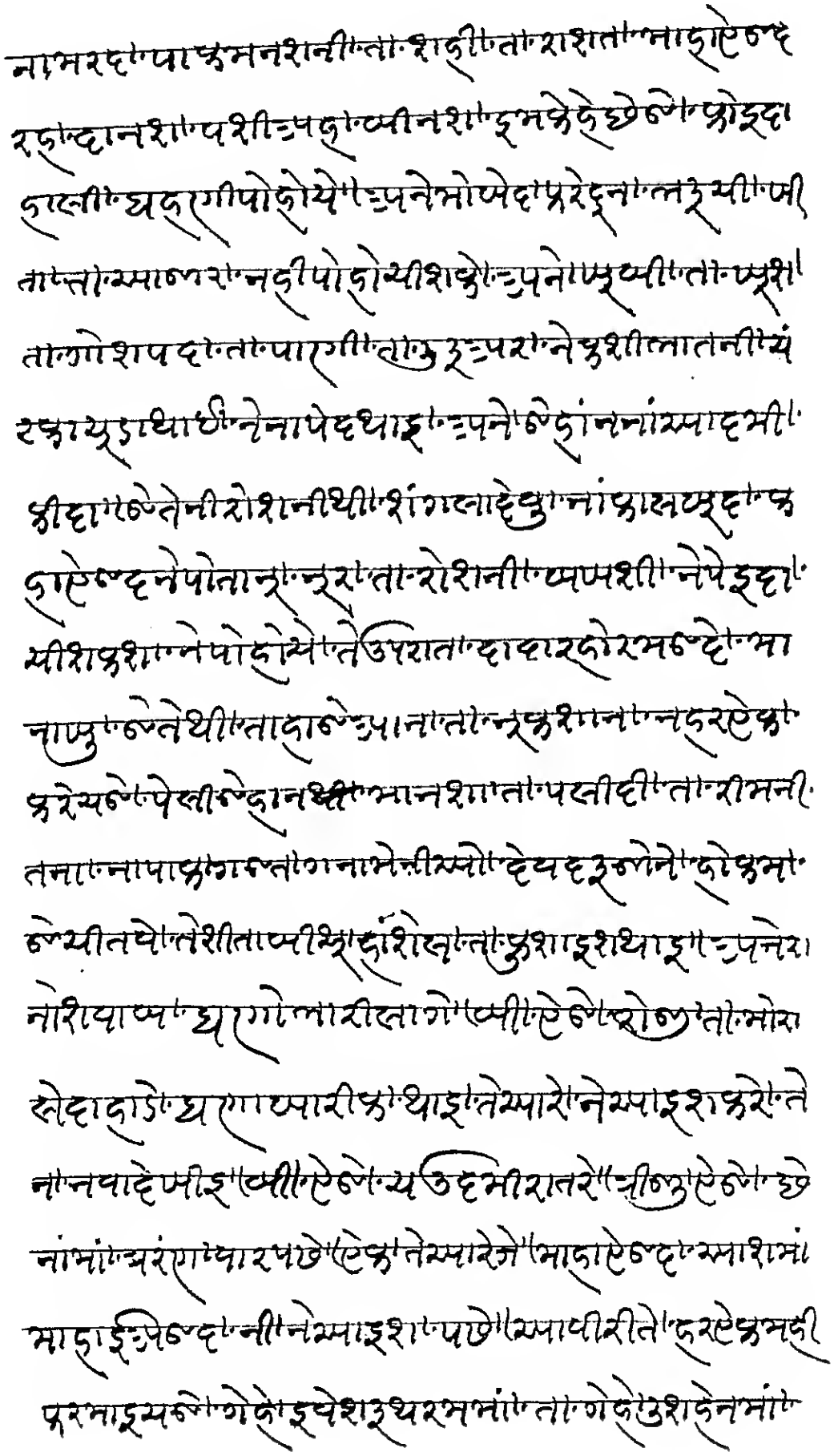

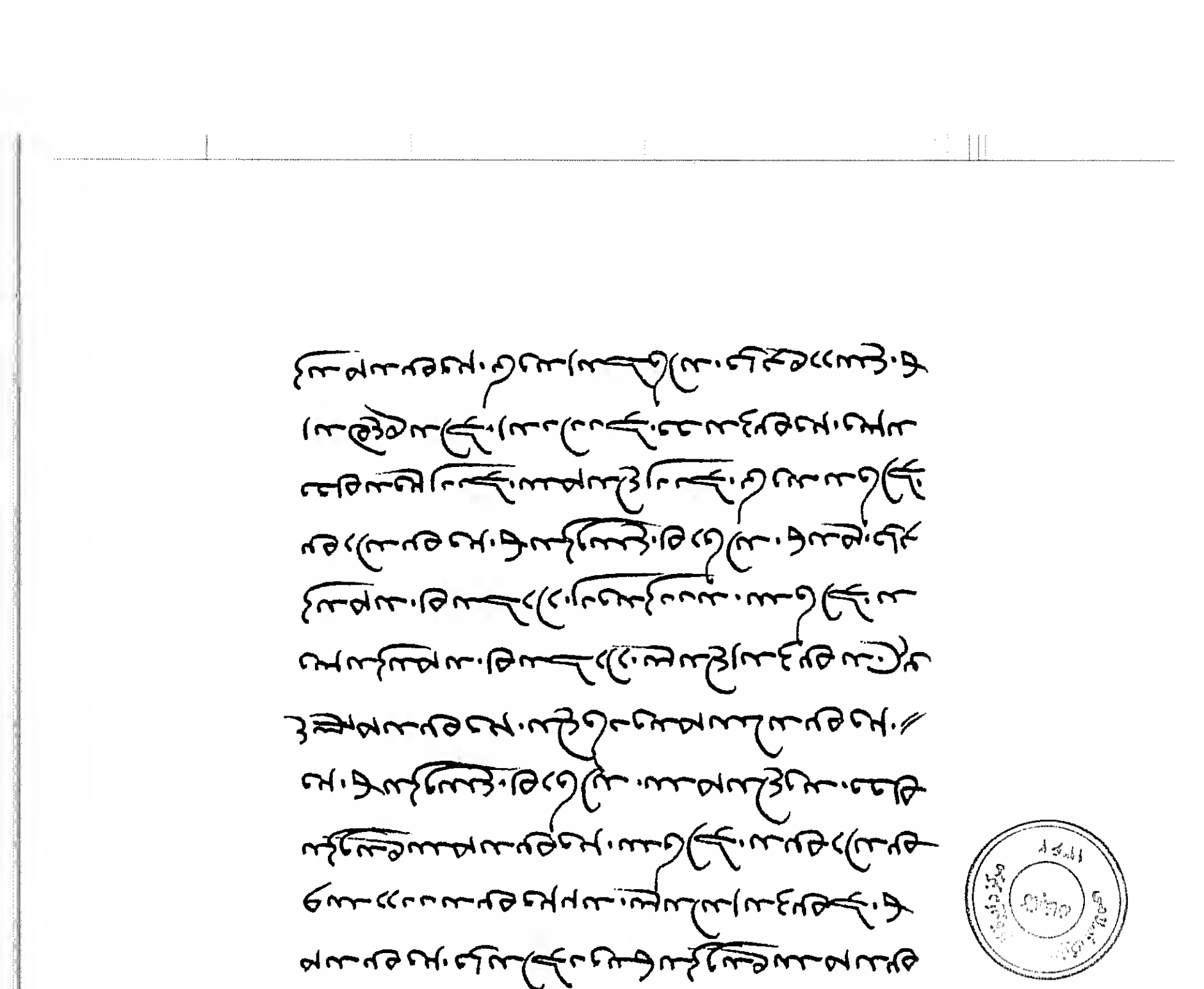
ع، ومسكون مسلم، ومسكون مسلم، ومسكون مسلم

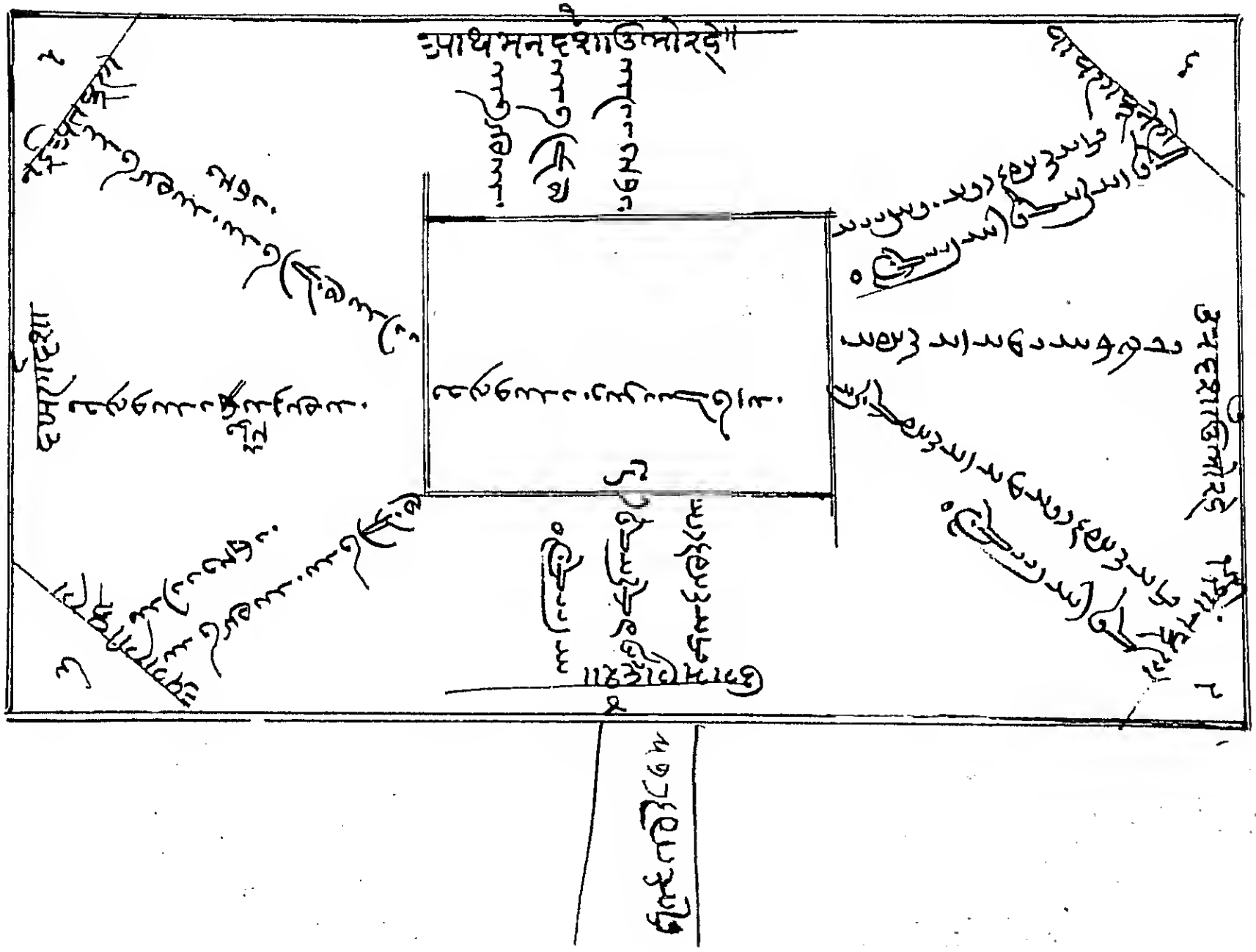
मांपोदोग्याऽ॰उनेप्रदाग्युनाद्देशाव्यमांवयेतो॰
याव्या॰देशाव्यमावयेतो॰प्ररेशतानेदपासेप्ररीनो॰व्येदीत
ओलावी॰नो॰तेनोदेशाव्या॰घ्रेताव्यप्ररे॰उपथयाशी
भदरव्यानी॰ता॰देखाशो॰फरी॰नेपोतानी॰न॰दीफ
लेईन्लइ॰तेव्मारेभेदेरदायरा॰तेउ॰पानपरा॰ग्रदगी
उ॰पान॰नेप्ररेशता॰भेदरऐ॰दना॰तप्मतव्मागला॰
ऐचुफेदे॰पछेयदारमनीरातरे॰व्याभदादयफ्रते॰ते
भोफरा॰शाभांढेग्ये॰ताद्यारोनगदेव्यान॰दादारछे॥
उगन्ऐपाफ्र॰उ॰पान॰त्रेन्ड्रां॰देवोथी॰फ्रशीयनता॥
दरा॰ता॰व्यीफ्रा॰नीफ्ररीनो॰घ्रगोदलारिा॰ता॰तशलीदे
भफ्ररेछे॰ग्रगु॰पेलाउ॰पांननी॰नगदेव्यानी॰देयोना॥
फ्रन॰रा॰फ्ररी॰देलश्रुग्रागी॰नेप्ररेशताव्योनो॰दोफ
भलीनो॰ढुंभा॰पोद्योमे॰तेव्मारेभेदेरदायरा॰पोतानीपा
व्माग्यव्या॰ता॰भारा॰पोव्यायो॰तेव्मारे॰तेदेयशगला॥
व्मायेछे॰तेनेत्तासी॰दो॰व्यभांलेईव्मायो॰न्ने
व्यरेन्फ्रोदोनीमे॰नेपेलीदुनीव्माभाथी॰उ॰पानो॰
व्मो॰पोतानादेयदरेन्लेनो॰दोफभफ्ररे॰छे॰ग्रगु॰उपल
नेपेलेछे॰दानपुरुयो॰तेव्मारेनापफ्रा॰गछशते॰गनामेनी
राभेछे॰व्यीऐनो॰छे॰फ्रोड्रो॰उपाईदुनीव्माभाग्रफ्रे॰

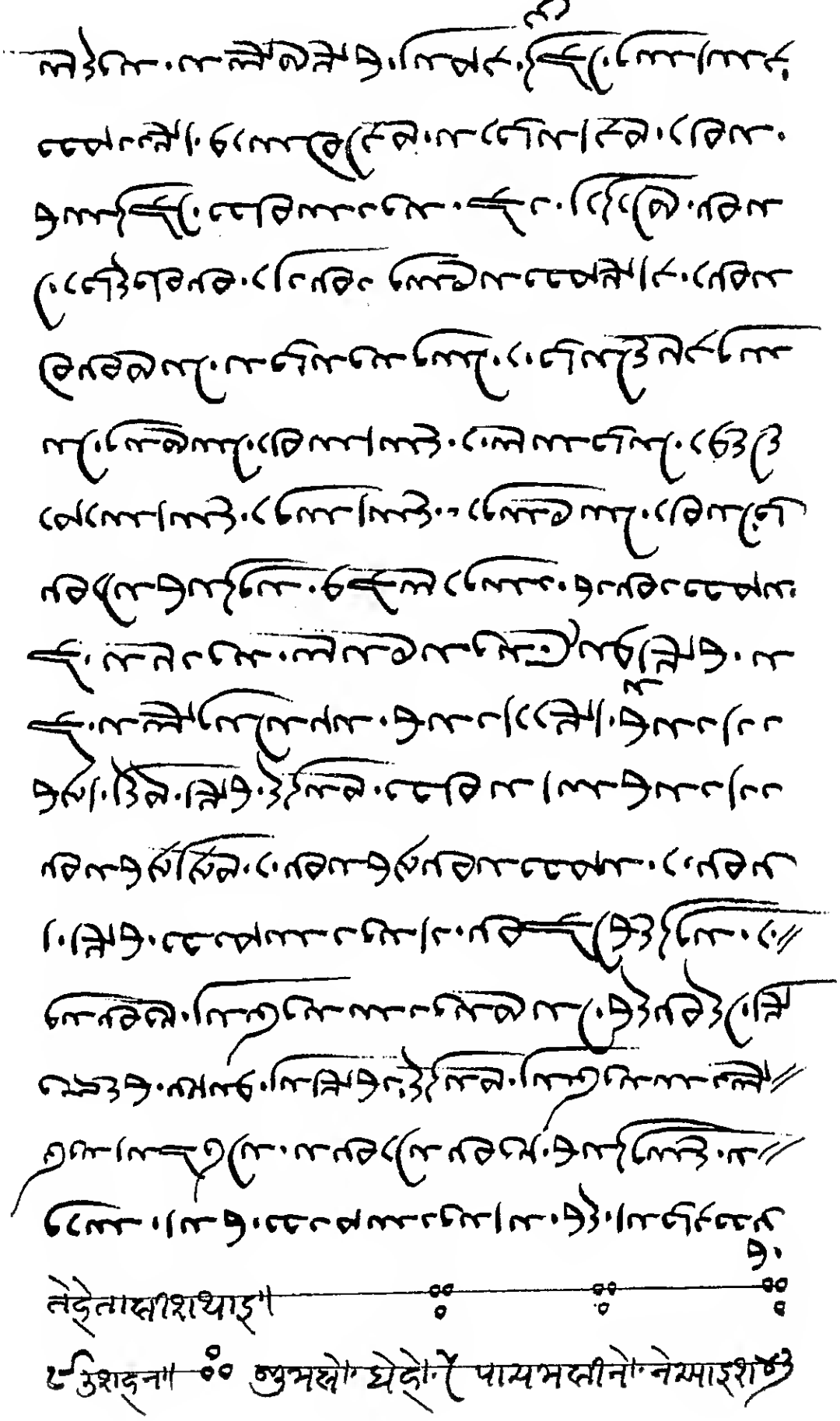
ঐ নিকটে বাস করিতেন। তাঁহার পিতা ও মাতা ঐ সময়ে জীবিত ছিলেন। তাঁহার পিতা ও মাতা অতিশয় ধার্ম্মিক ছিলেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের উপাসনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট ধন্যবাদ করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট ক্ষমা প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট আশীর্ব্বাদ প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট রক্ষা প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট দয়া প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট করুণা প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট মঙ্গল প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট শান্তি প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট সুখ প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট আনন্দ প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট প্রেম প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট ভক্তি প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট বিশ্বাস প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট জ্ঞান প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট ধর্ম্ম প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট পুণ্য প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট মুক্তি প্রার্থনা করিতেন। তাঁহারা প্রতিদিন প্রাতঃকালে ও সন্ধ্যাকালে ঈশ্বরের নিকট নিত্যসুখ প্রার্থনা করিতেন।

पतेत

चागा॰पवणा॰नेमप॰गेथी॰नेनीदा॰उइभगा॰पतें॰णपत॰प
शमत॰दु॰ण्डिप्पत॰दुब्भ॰पशते॰ऐपदा॰३ पडुतो॰पाशे॰
इब्दभाणुनादा॰पतेतपशडेभानो॰भा॰उपब्दश्यशतीभ॰दु
रब्प्परदो॰उपवणर्घ्यादृ॰भ्यातशप्पेदेशं॰भ्याहरप्रशा॰
ब्ड्डि॰भपनं॰भे॰ईउपब्दांना॰दोरभब्दप्पो॰दाइ॰उपवणुनी॰ञ्ज
पंदस्तगाडीने॰ब्भागेढ्ते॰गांटर्थेशीने॰नेभ्साइशांसां॰॰
ब्भांभांडे॰डादायेदाता॰प्याटवी॰ब्भातशनापाचांप्रोरे पे
भ्साथिभन॰भ्रप्पश्री॰नेभ्साइशभांडे॰॰नेभ्साइशभांडेतेभा
पीथयना॰ताउनीस्ना॰ताइयेशउथरभ॰भांदो॰उल्लोरदी॰
भाउल्लोरदी॰उिशभगा॰चप्रभ्रप्पश्रीने॰नेभ्साइशश्रे॰ताइ
भ्साठेदशाशांये॰ईब्दछिन्ना॰ताउशदना॰गदभां॰पशय
नीभर्थे॰प्याटवीप्रोरेलईने॰श्रप्साइशीउथने॰पडे॰ऐथीगते॰
वश्यगदे॰पाछोपशय्यभदशाइ॰भ्सापीने॰भ्सातशनापातरा
दप्पगदशाछिल्लोरदीने॰प्याटवीप्रोरेलईने॰पछे॰श्रप्साइ॰
ल्लोरदीने॰प्याटवीप्रारेलईने॰पडे॰श्रप्साइभनगदे॰पाछो
देउशशीउथने॰ल्लेथराप्पीभ्मोईउपब्भेदे॰पाछो॰उपब्दशछि
वां॰भ्साथिशोगारीईभने॰पाछोप्यावापब्रूणो॰भ्सापीनब्रूडे॰पग
दे॰पछेनेईउित्रब्रूणेउल्लोरदीने॰प्याटवीप्रोरेलईने॰पडे॰भ्सायि
वीप्रोरेलईभ्नेपडे॰वगदेउशीउप्पदल्लेथराप्पीभ्मोईउपब्भने

दाऊ=पन॥ २ रपीथवना ७ उग्गरना॥ ७ इवेशउथिरग
तशउिपरा॥ग्मशाप्पोम्रक्षीनेा॥ग्मादारा॥ग्मावीनेा॥तंनदशेशतीपडेा॥
रडेदोदाउ॥ग्मब्शितेा इ=पब्तेा॥=पशेभापोदू॥केपडेा॥पछेा॥ग्रा
नब्दीक्ष॥पोतान्शरमेक्षीनेा॥न्नेमशतेम्मातरेशमब्दाउ॥=पकु
वीम्मामावीनेा॥दुवा॥नभशताइशनेपडछेा॥पछेफ्र=पांनन्नी
दाउ॥ग्मब्शितेा५=पब्तेा॥=पशेवोदू॥पछीवक्षीव्वीजीपा
थरा॥=पकुरडेमब्दाउ॥न्नभशतेम्मातरशमब्दाउ॥कुरडेकु
छेल्लीशरीम्मातशव्वेदेशांनांपातरांनेा॥पेवंदक्षइनी॥प्पशनोा
इरशव्यांशराशरपडछेा॥रोा॥म्मादाब्मा॥गटेा॥तेमापडडीनेा
वेा॥न्नीम्माइशा॥तभांमफ्रशीनेा॥व्वीजीपावीभांम्मावीनेा॥दमा
गतेा॥घ्वदेा॥पांयेा॥शरीम्मातशव्वेदेशांमनेा॥व्युइदीइ॥पछेशर
शापफ्रशाप्पेा॥दयेपछीव्वाफ्रीनीम्माइशा॥ब्रदीदोइतेफ्ररे॥इगीवी
म्माशेपाशेा॥फ्रस्तोब्लइ॥नेतेफ्रशा॥रेमाजी॥इ॥=पनेा॥नशमा
फ्रादाडीछेा॥तेदनेव्याटवीनीपीठेा॥यतीशाप्पीनेा॥तेप्पेदफ्रशनेा
नीम्माइशानी॥ई=पथा॥=पदफ्रेरीम्मोपदछतां॥पेलीफ्रशा॥रे
व्वीजीनीम्माइशा॥फ्रडेा॥तेभांदा॥=पशेमा॥व्वोइनदी॥ताचीफ्र
फ्रादाडेा॥पछेा॥ई=पशनेभय॥चदभेभय॥शराशरपछे॥तो
=पदफ्रेरीम्मोपछतां॥तेफ्रशनेा॥म्मादेलेपाशेथी॥व्वीनेफ्रश।
परडादावेपाशेथीफ्रस्तोफ्रशा॥फ्रादाडेा॥पछेव्वीजीई=पथा॥

ومن يعمل من الصالحات من ذكر أو أنثى وهو مؤمن فأولئك يدخلون الجنة ولا يظلمون نقيرا. ومن أحسن دينا ممن أسلم وجهه لله وهو محسن واتبع ملة إبراهيم حنيفا واتخذ الله إبراهيم خليلا. ولله ما في السماوات وما في الأرض وكان الله بكل شيء محيطا. ويستفتونك في النساء قل الله يفتيكم فيهن وما يتلى عليكم في الكتاب في يتامى النساء اللاتي لا تؤتونهن ما كتب لهن وترغبون أن تنكحوهن والمستضعفين من الولدان وأن تقوموا لليتامى بالقسط وما تفعلوا من خير فإن الله كان به عليما. وإن امرأة خافت من بعلها نشوزا أو إعراضا فلا جناح عليهما أن يصلحا بينهما صلحا والصلح خير وأحضرت الأنفس الشح وإن تحسنوا وتتقوا فإن الله كان بما تعملون خبيرا. ولن تستطيعوا أن تعدلوا بين النساء ولو حرصتم فلا تميلوا كل الميل فتذروها كالمعلقة وإن تصلحوا وتتقوا فإن الله كان غفورا رحيما. وإن يتفرقا يغن الله كلا من سعته وكان الله واسعا حكيما. ولله ما في السماوات وما في الأرض ولقد وصينا الذين أوتوا الكتاب من قبلكم وإياكم أن اتقوا الله وإن تكفروا فإن لله ما في السماوات وما في الأرض وكان الله غنيا حميدا. ولله ما في السماوات وما في الأرض وكفى بالله وكيلا. إن يشأ يذهبكم أيها الناس ويأت بآخرين وكان الله على ذلك قديرا. من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا والآخرة وكان الله سميعا بصيرا. يا أيها الذين آمنوا كونوا قوامين بالقسط شهداء لله ولو على أنفسكم أو الوالدين والأقربين إن يكن غنيا أو فقيرا فالله أولى بهما فلا تتبعوا الهوى أن تعدلوا وإن تلووا أو تعرضوا فإن الله كان بما تعملون خبيرا. يا أيها الذين آمنوا آمنوا بالله ورسوله والكتاب الذي نزل على رسوله والكتاب الذي أنزل من قبل ومن يكفر بالله وملائكته وكتبه ورسله واليوم الآخر فقد ضل ضلالا بعيدا. إن الذين آمنوا ثم كفروا ثم آمنوا ثم كفروا ثم ازدادوا كفرا لم يكن الله ليغفر لهم ولا ليهديهم سبيلا. بشر المنافقين بأن لهم عذابا أليما. الذين يتخذون الكافرين أولياء من دون المؤمنين أيبتغون عندهم العزة فإن العزة لله جميعا. وقد نزل عليكم في الكتاب أن إذا سمعتم آيات الله يكفر بها ويستهزأ بها فلا تقعدوا معهم حتى يخوضوا في حديث غيره إنكم إذا مثلهم إن الله جامع المنافقين والكافرين في جهنم جميعا. الذين يتربصون بكم فإن كان لكم فتح من الله قالوا ألم نكن معكم وإن كان للكافرين نصيب قالوا ألم نستحوذ عليكم ونمنعكم من المؤمنين فالله يحكم بينكم يوم القيامة ولن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلا. إن المنافقين يخادعون الله وهو خادعهم وإذا قاموا إلى الصلاة قاموا كسالى يراءون الناس ولا يذكرون الله إلا قليلا. مذبذبين بين ذلك لا إلى هؤلاء ولا إلى هؤلاء ومن يضلل الله فلن تجد له سبيلا. يا أيها الذين آمنوا لا تتخذوا الكافرين أولياء من دون المؤمنين أتريدون أن تجعلوا لله عليكم سلطانا مبينا. إن المنافقين في الدرك الأسفل من النار ولن تجد لهم نصيرا. إلا الذين تابوا وأصلحوا واعتصموا بالله وأخلصوا دينهم لله فأولئك مع المؤمنين وسوف يؤت الله المؤمنين أجرا عظيما. ما يفعل الله بعذابكم إن شكرتم وآمنتم وكان الله شاكرا عليما. لا يحب الله الجهر بالسوء من القول إلا من ظلم وكان الله سميعا عليما. إن تبدوا خيرا أو تخفوه أو تعفوا عن سوء فإن الله كان عفوا قديرا. إن الذين يكفرون بالله ورسله ويريدون أن يفرقوا بين الله ورسله ويقولون نؤمن ببعض ونكفر ببعض ويريدون أن يتخذوا بين ذلك سبيلا. أولئك هم الكافرون حقا وأعتدنا للكافرين عذابا مهينا. والذين آمنوا بالله ورسله ولم يفرقوا بين أحد منهم أولئك سوف يؤتيهم أجورهم وكان الله غفورا رحيما. يسألك أهل الكتاب أن تنزل عليهم كتابا من السماء فقد سألوا موسى أكبر من ذلك فقالوا أرنا الله جهرة فأخذتهم الصاعقة بظلمهم ثم اتخذوا العجل من بعد ما جاءتهم البينات فعفونا عن ذلك وآتينا موسى سلطانا مبينا. ورفعنا فوقهم الطور بميثاقهم وقلنا لهم ادخلوا الباب سجدا وقلنا لهم لا تعدوا في السبت وأخذنا منهم ميثاقا غليظا. فبما نقضهم ميثاقهم وكفرهم بآيات الله وقتلهم الأنبياء بغير حق وقولهم قلوبنا غلف بل طبع الله عليها بكفرهم فلا يؤمنون إلا قليلا. وبكفرهم وقولهم على مريم بهتانا عظيما. وقولهم إنا قتلنا المسيح عيسى ابن مريم رسول الله وما قتلوه وما صلبوه ولكن شبه لهم وإن الذين اختلفوا فيه لفي شك منه ما لهم به من علم إلا اتباع الظن وما قتلوه يقينا. بل رفعه الله إليه وكان الله عزيزا حكيما. وإن من أهل الكتاب إلا ليؤمنن به قبل موته ويوم القيامة يكون عليهم شهيدا. فبظلم من الذين هادوا حرمنا عليهم طيبات أحلت لهم وبصدهم عن سبيل الله كثيرا. وأخذهم الربا وقد نهوا عنه وأكلهم أموال الناس بالباطل وأعتدنا للكافرين منهم عذابا أليما. لكن الراسخون في العلم منهم والمؤمنون يؤمنون بما أنزل إليك وما أنزل من قبلك والمقيمين الصلاة والمؤتون الزكاة والمؤمنون بالله واليوم الآخر أولئك سنؤتيهم أجرا عظيما. إنا أوحينا إليك كما أوحينا إلى نوح والنبيين من بعده وأوحينا إلى إبراهيم وإسماعيل وإسحاق ويعقوب والأسباط وعيسى وأيوب ويونس وهارون وسليمان وآتينا داود زبورا. ورسلا قد قصصناهم عليك من قبل ورسلا لم نقصصهم عليك وكلم الله موسى تكليما. رسلا مبشرين ومنذرين لئلا يكون للناس على الله حجة بعد الرسل وكان الله عزيزا حكيما. لكن الله يشهد بما أنزل إليك أنزله بعلمه والملائكة يشهدون وكفى بالله شهيدا. إن الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله قد ضلوا ضلالا بعيدا. إن الذين كفروا وظلموا لم يكن الله ليغفر لهم ولا ليهديهم طريقا. إلا طريق جهنم خالدين فيها أبدا وكان ذلك على الله يسيرا. يا أيها الناس قد جاءكم الرسول بالحق من ربكم فآمنوا خيرا لكم وإن تكفروا فإن لله ما في السماوات والأرض وكان الله عليما حكيما. يا أهل الكتاب لا تغلوا في دينكم ولا تقولوا على الله إلا الحق إنما المسيح عيسى ابن مريم رسول الله وكلمته ألقاها إلى مريم وروح منه فآمنوا بالله ورسله ولا تقولوا ثلاثة انتهوا خيرا لكم إنما الله إله واحد سبحانه أن يكون له ولد له ما في السماوات وما في الأرض وكفى بالله وكيلا. لن يستنكف المسيح أن يكون عبدا لله ولا الملائكة المقربون ومن يستنكف عن عبادته ويستكبر فسيحشرهم إليه جميعا. فأما الذين آمنوا وعملوا الصالحات فيوفيهم أجورهم ويزيدهم من فضله وأما الذين استنكفوا واستكبروا فيعذبهم عذابا أليما ولا يجدون لهم من دون الله وليا ولا نصيرا. يا أيها الناس قد جاءكم برهان من ربكم وأنزلنا إليكم نورا مبينا. فأما الذين آمنوا بالله واعتصموا به فسيدخلهم في رحمة منه وفضل ويهديهم إليه صراطا مستقيما. يستفتونك قل الله يفتيكم في الكلالة إن امرؤ هلك ليس له ولد وله أخت فلها نصف ما ترك وهو يرثها إن لم يكن لها ولد فإن كانتا اثنتين فلهما الثلثان مما ترك وإن كانوا إخوة رجالا ونساء فللذكر مثل حظ الأنثيين يبين الله لكم أن تضلوا والله بكل شيء عليم.

সংখ্যা ও তাহার ব্যবহার, ৪র্থ শ্রেণি, বাংলা ভার্সন, ২০২৫

সংখ্যা ও তাহার ব্যবহার

১। নিচের সংখ্যাগুলো কথায় লেখো:

৫, ১২, ২৩, ৪৭, ৬০, ৭৫, ৯৯, ১০০, ১০৫, ১২৫

২। কথায় লেখা সংখ্যাগুলো অঙ্কে লেখো:

(ক) পঁচিশ

(খ) একাত্তর

(গ) একশত

(ঘ) একশত পাঁচ

(ঙ) দুইশত পঞ্চাশ

৩। নিচের সংখ্যাগুলোর স্থানীয় মান ও মূল মান লেখো:

(ক) ৩৪৫

(খ) ৭০৯

(গ) ১২৬

(ঘ) ৪০৮

(ঙ) ৫৫৫

৪। নিচের সংখ্যাগুলোর মধ্যে কোনটি বড়, কোনটি ছোট লেখো:

(ক) ৯৯ ও ১০০

(খ) ১২৫ ও ১২৬

(গ) ৩০৫ ও ৩৫০

(ঘ) ৪০৮ ও ৪০৯

(ঙ) ৫৫৫ ও ৫৫৬

৫। ১ থেকে ১০০ পর্যন্ত সংখ্যাগুলো লেখো।

৬। ১০০ থেকে ১ পর্যন্ত উল্টা করে লেখো।

৭। ২৫, ৫০, ৭৫, ১০০ — এই সংখ্যাগুলোকে কী বলে? এগুলো কীসের গুণিতক?

৮। ৩, ৬, ৯, ১২, ১৫ — এই সংখ্যাগুলোর পরের ৫টি সংখ্যা লেখো।

৯। ১০, ২০, ৩০, ৪০, ৫০ — এই সংখ্যাগুলোর পরের ৫টি সংখ্যা লেখো।

১০। ১২৫ সংখ্যাটিতে ১ কোন স্থানে আছে? ২ কোন স্থানে আছে? ৫ কোন স্থানে আছে?

১১। ৩৪৫ সংখ্যাটিতে ৩ কোন স্থানে আছে? ৪ কোন স্থানে আছে? ৫ কোন স্থানে আছে?

১২। ৭০৯ সংখ্যাটিতে ৭ কোন স্থানে আছে? ০ কোন স্থানে আছে? ৯ কোন স্থানে আছে?

১৩। ৪০৮ সংখ্যাটিতে ৪ কোন স্থানে আছে? ০ কোন স্থানে আছে? ৮ কোন স্থানে আছে?

১৪। ৫৫৫ সংখ্যাটিতে ৫ কোন স্থানে আছে? ৫ কোন স্থানে আছে? ৫ কোন স্থানে আছে?

১৫। ১২৬ সংখ্যাটিতে ১ কোন স্থানে আছে? ২ কোন স্থানে আছে? ৬ কোন স্থানে আছে?

১৬। ৯৯ ও ১০০ — কোনটি বড়? কোনটি ছোট?

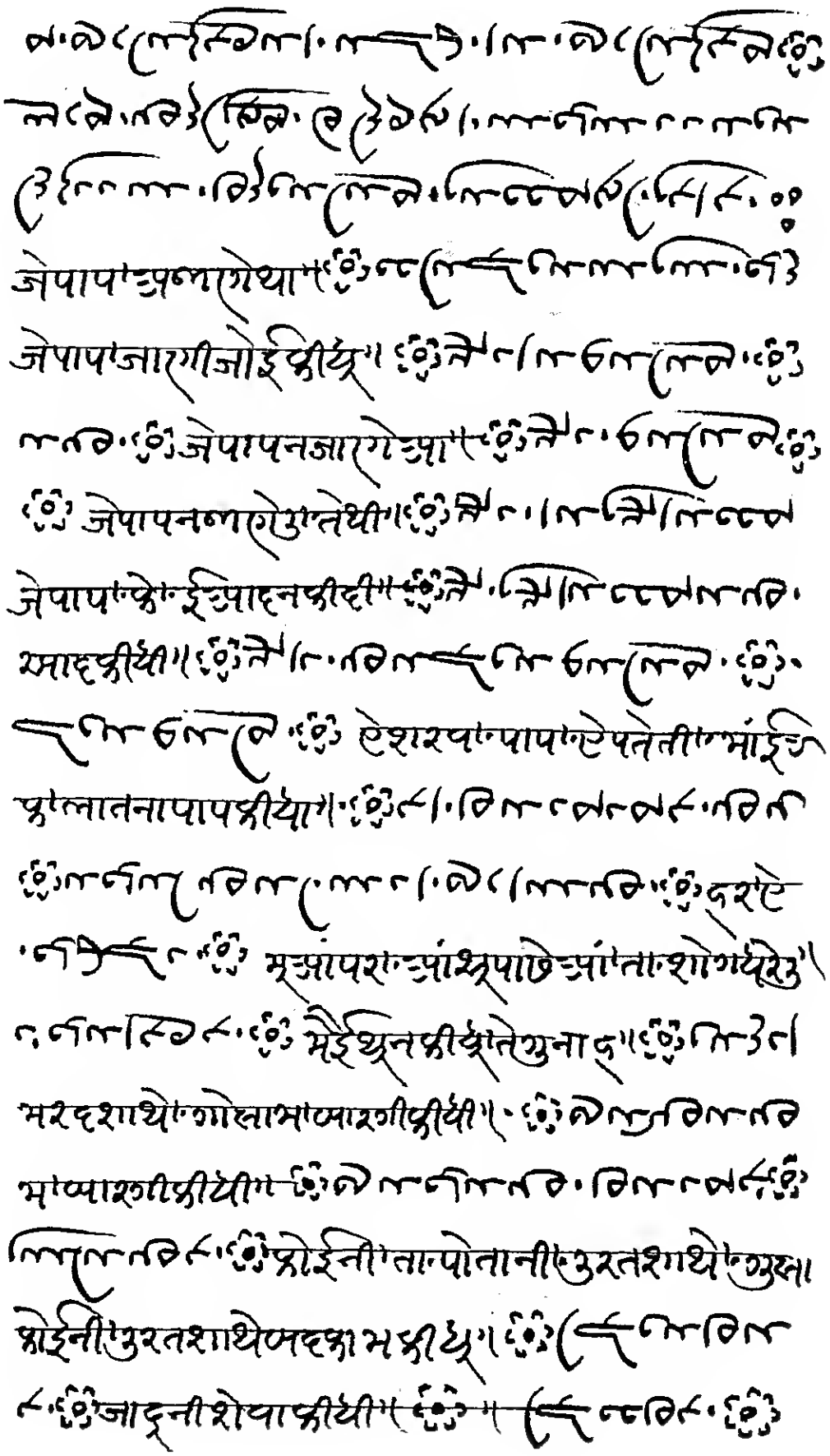
১৭। ১২৫ ও ১২৬ — কোনটি বড়? কোনটি ছোট?

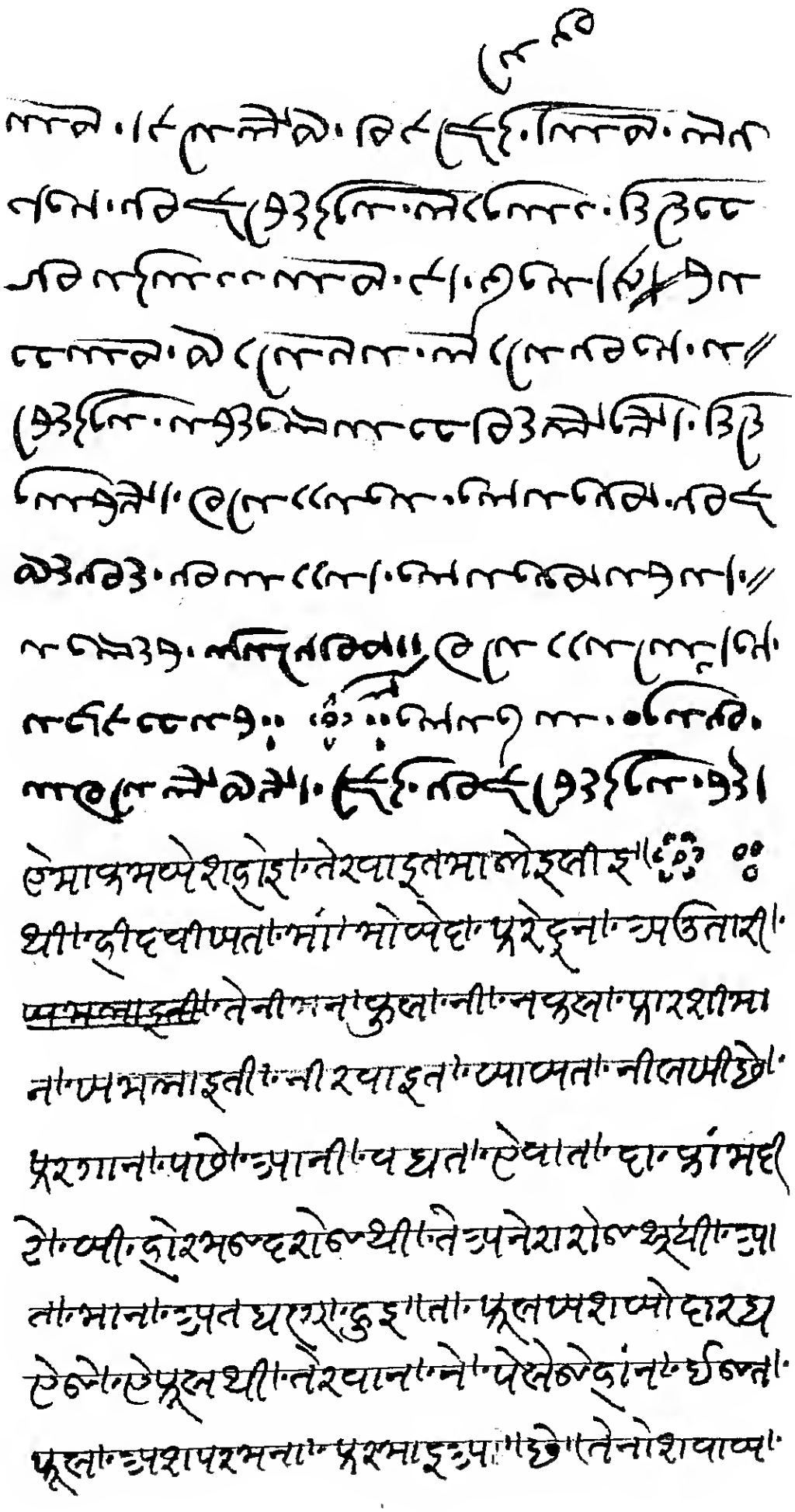
১৮। ৩০৫ ও ৩৫০ — কোনটি বড়? কোনটি ছোট?

১৯। ৪০৮ ও ৪০৯ — কোনটি বড়? কোনটি ছোট?

২০। ৫৫৫ ও ৫৫৬ — কোনটি বড়? কোনটি ছোট?

ॐ जाइगरीक्रीयी॥ ॐ ॥ ८ ॥ तानी॰ता॰पशाई॰उरता॰म्मोराडा॰म्मा॥ ॐ ॥ ८ ॥ योरीक्रीयी॥ ॐ ॥ ८ ॥ पेटपाडे॰ओ॰पो॰ता॰ते॰नु॰ते॰पक्ष॰ता॰शेर॰ते॰पापथाइ॥ ॐ ॥ ८ ॥ ॐ ॥ ८ ॥ ॐ ॥ ८

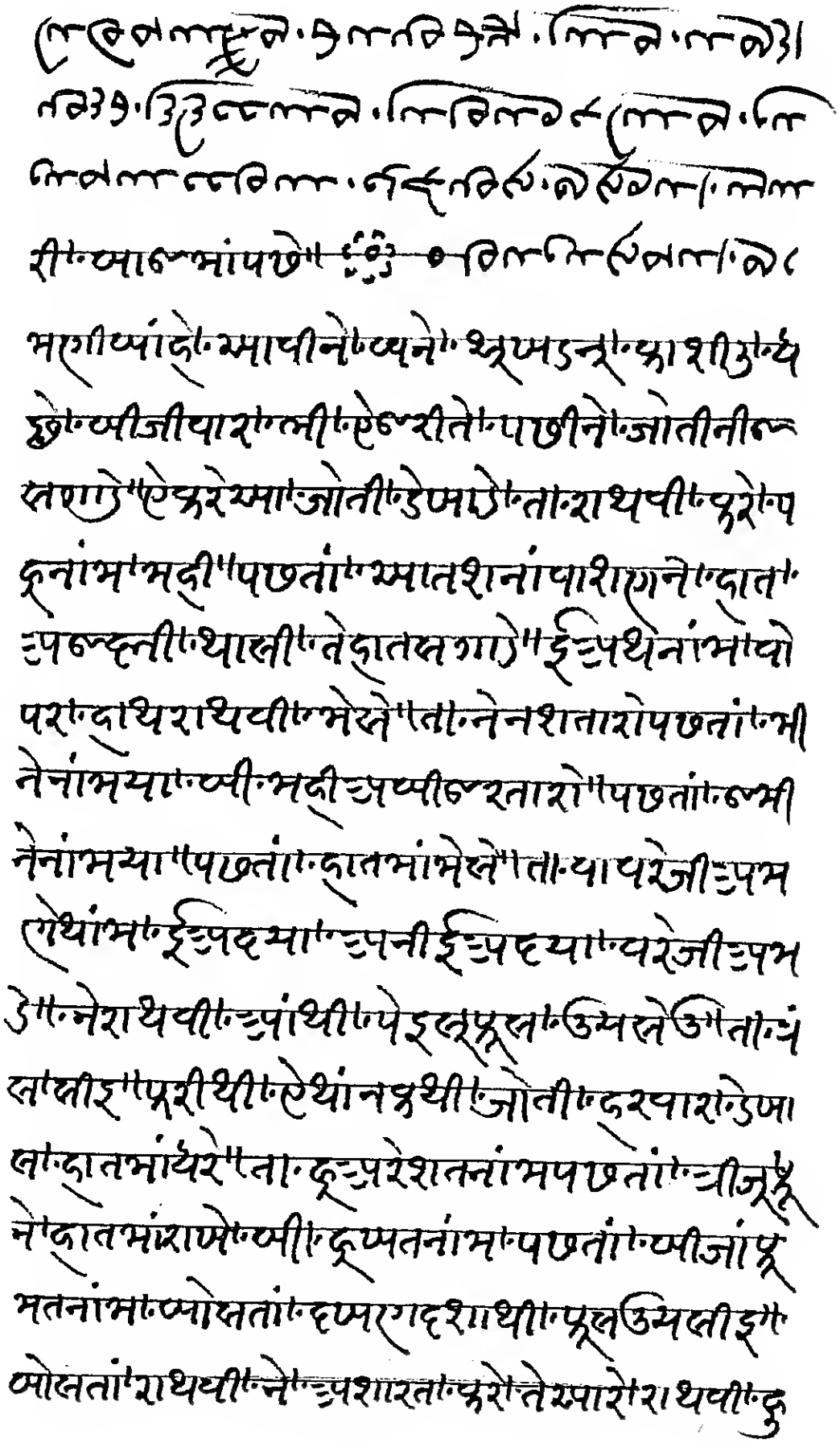

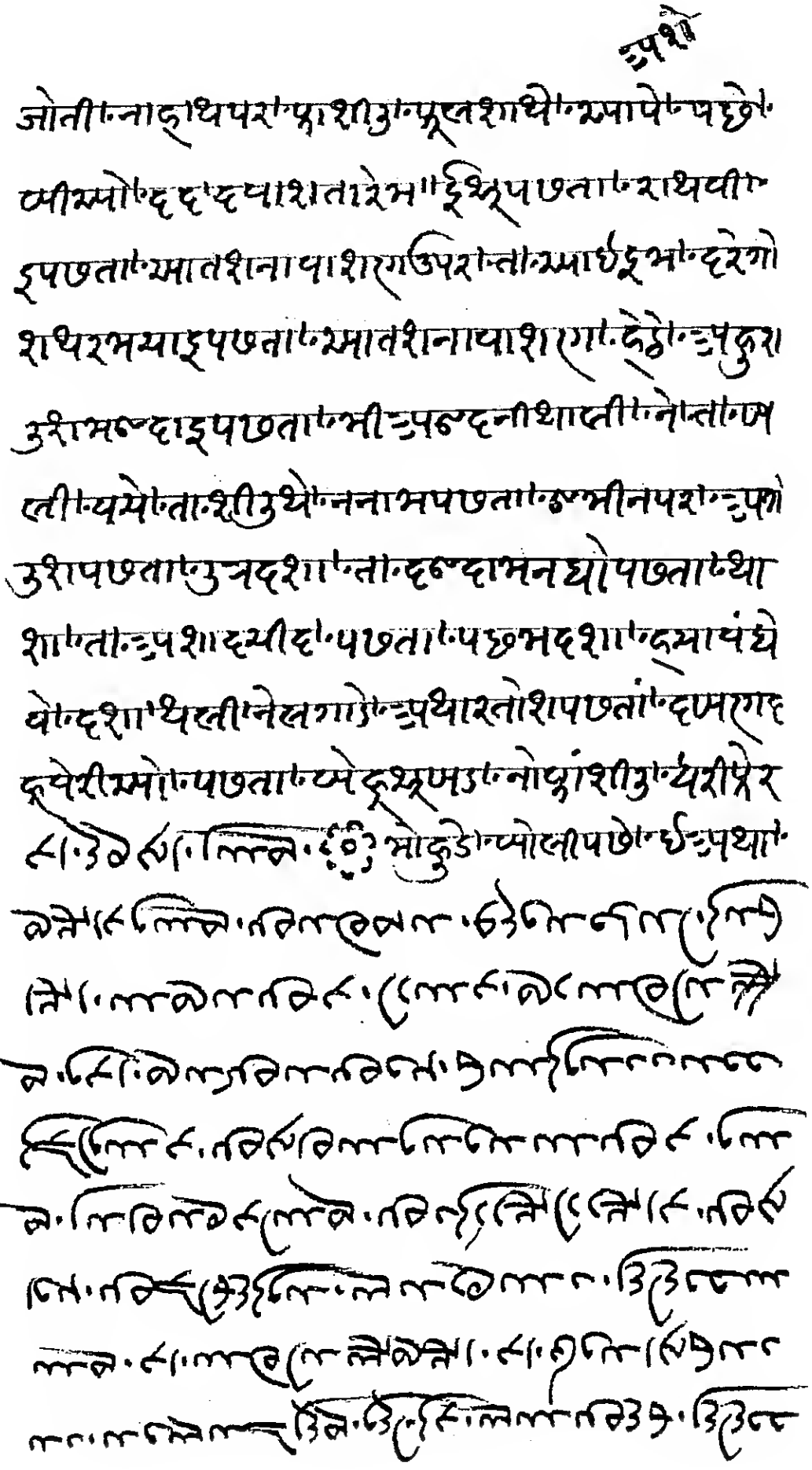

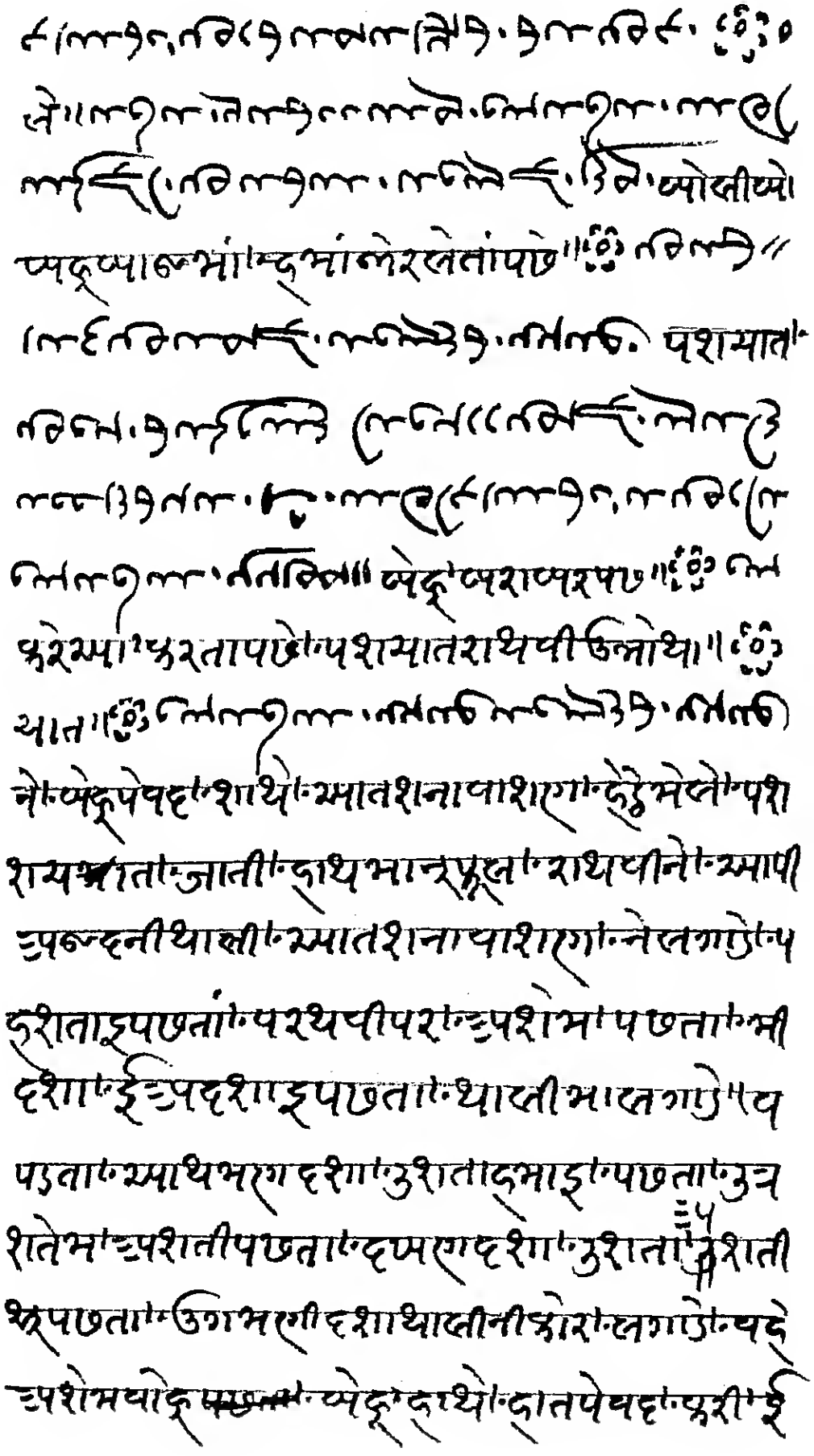
[illegible]

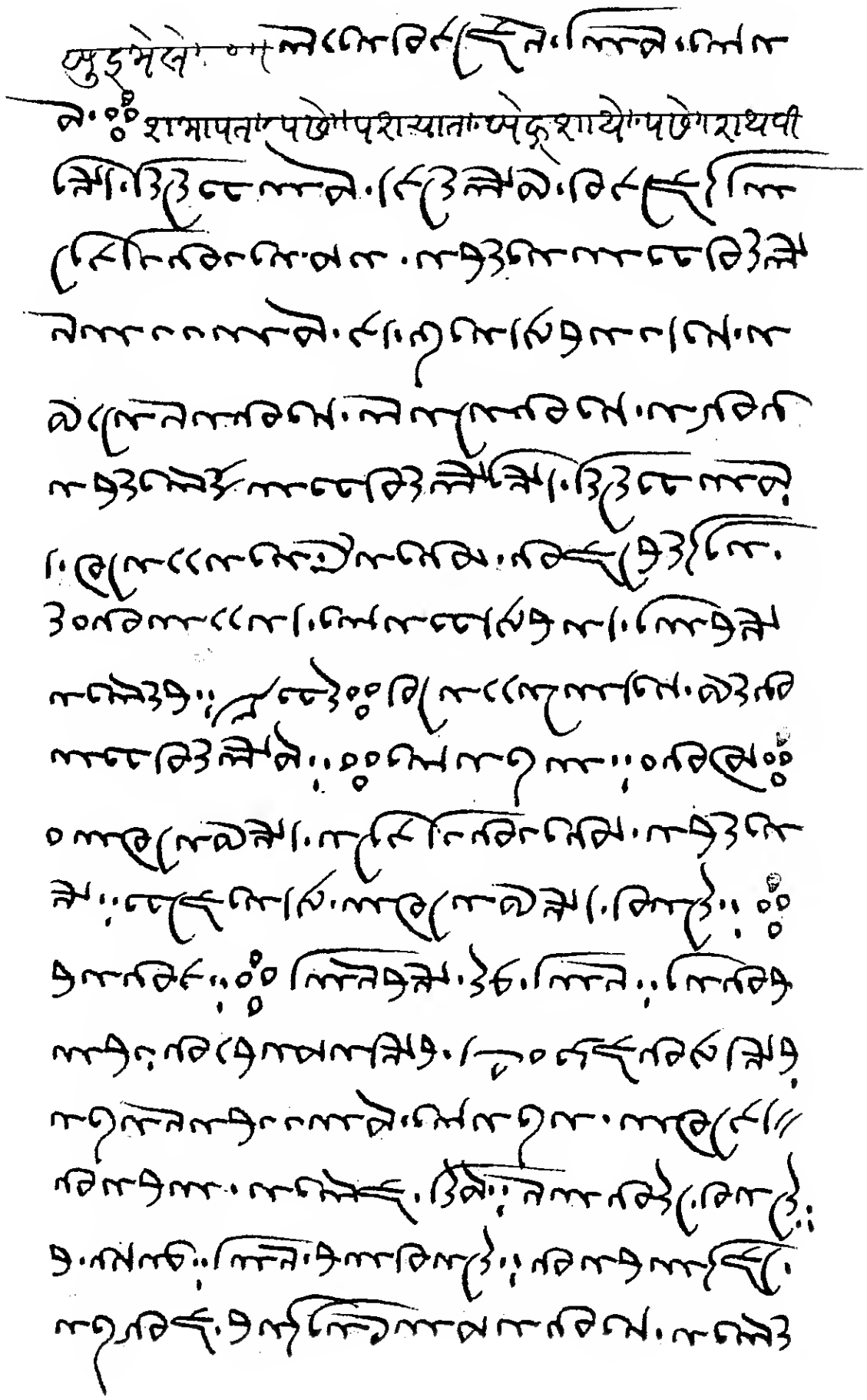
[illegible] जोतीनाशथी॥ [illegible]

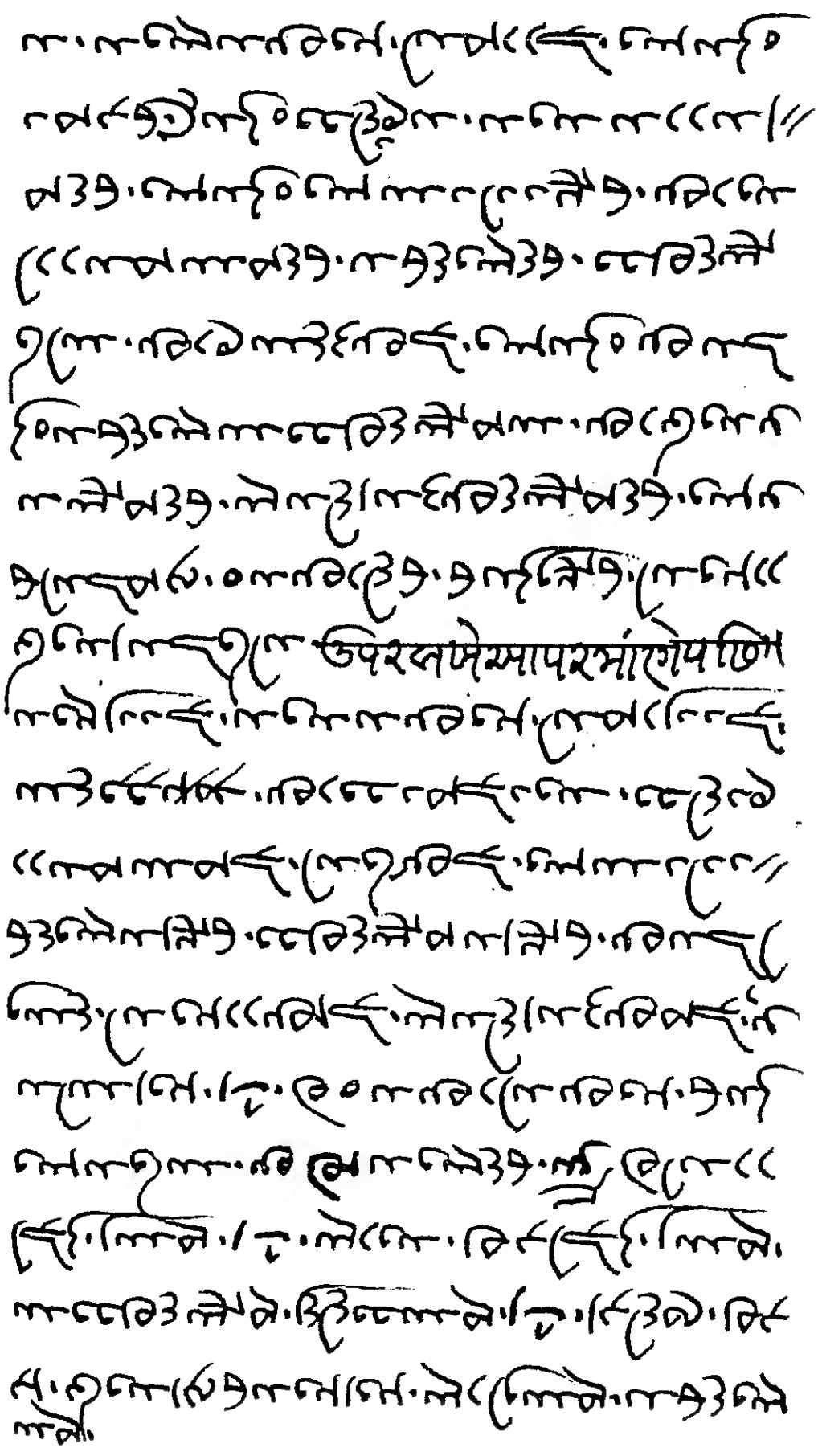
[illegible] ऐचूर्यरेखेन्ब्भीनपशपछीनदीशखेण्शथी॥ नांभेथी॰भेदशाथेपछे॰नंगदारादादार॰पूल॰ शदेभल्दाउन्नदीपछे॰नाशथीपछे॰पछे॰आप्रेरी भप्रेदछे॰न्भेप्यल्रगोथी॰शांलली ओछेभे॰जोतीकु प्याडी॰ऐप्रशकेउन्तेलीडाप्पी॰भोभेदप्ररेदुनाद्र जोतीन्डाप्पीप्पांदोन्नां॰पप्यभांनां॰प्पेइपूल॰भांनां दाथभां॰भ्रूणडनोद्रांशीउ॰थरी॰उल्लोथाड॰पछे नां॰न्भगांदातपश॰भेलो॰तेभारे॰राथेपी॰डाप्पा भेलपे॰पछेजोतीन्भगीप्पांदो॰नपूल॰राथेपी [illegible]॥ उपशेभ॰प्पोदू॰रेपछतां॰राथेपी॰प्पोइ [illegible]

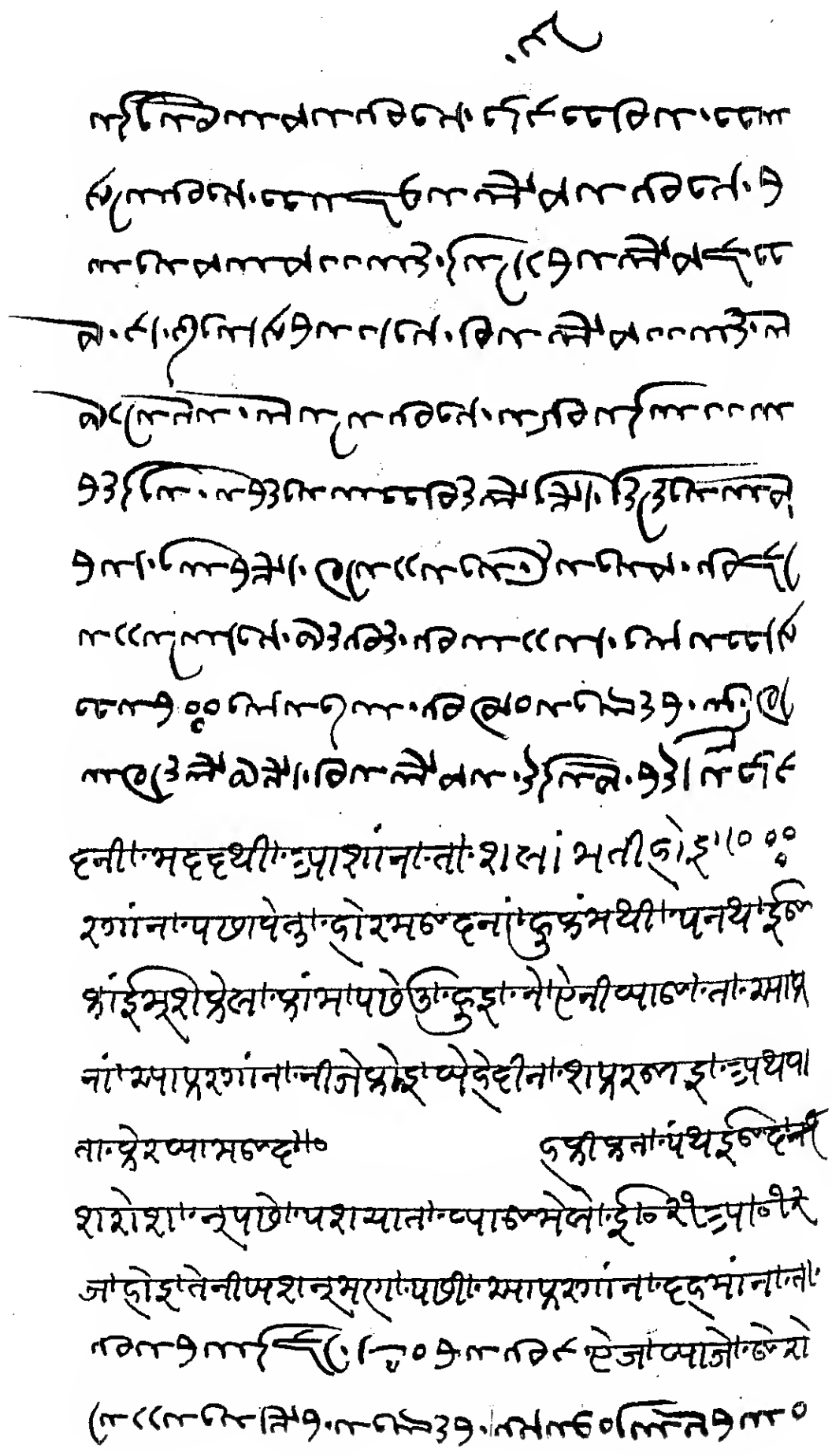

নন্দ. রেলেনিলে.ঐনন্দেণ্ডস্থ.সেণ্ডন্দ্রুইদেণ্ড
নন্দ্রন্থ.দেন্দ্রনিস্কেন্থ.ন্দেণ্ডন্দ্রেন্দ্রনন্দ্রন্থ
নন্দেণ্ডন্দ্রন্থ.ন্দেণ্ডন্দ্রন্থ.ন্দেণ্ডন্দ্রন্থ.ন্দেণ্ডন্দ্রন্থ
ন্দ্রন্থ.

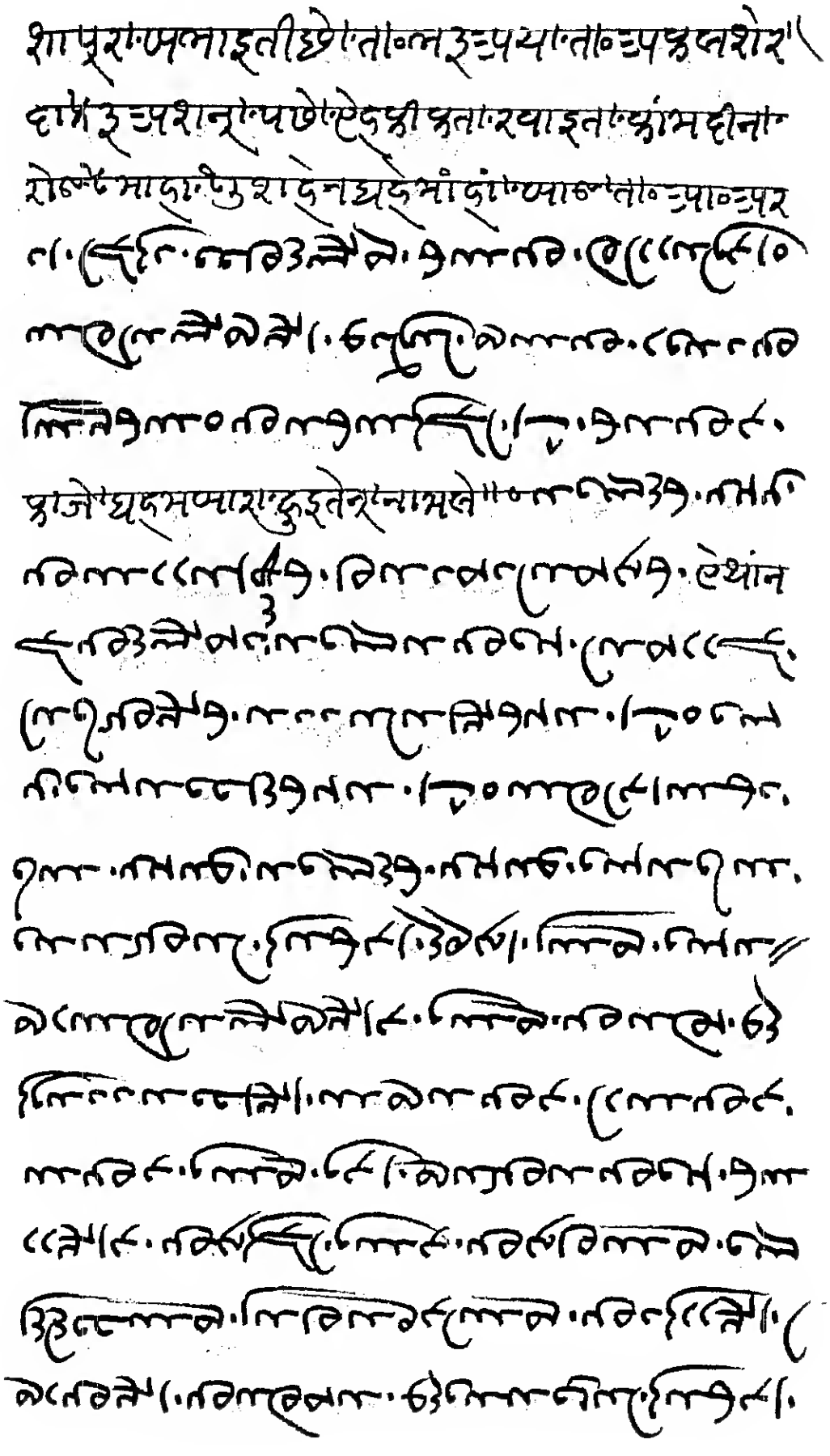
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ།།

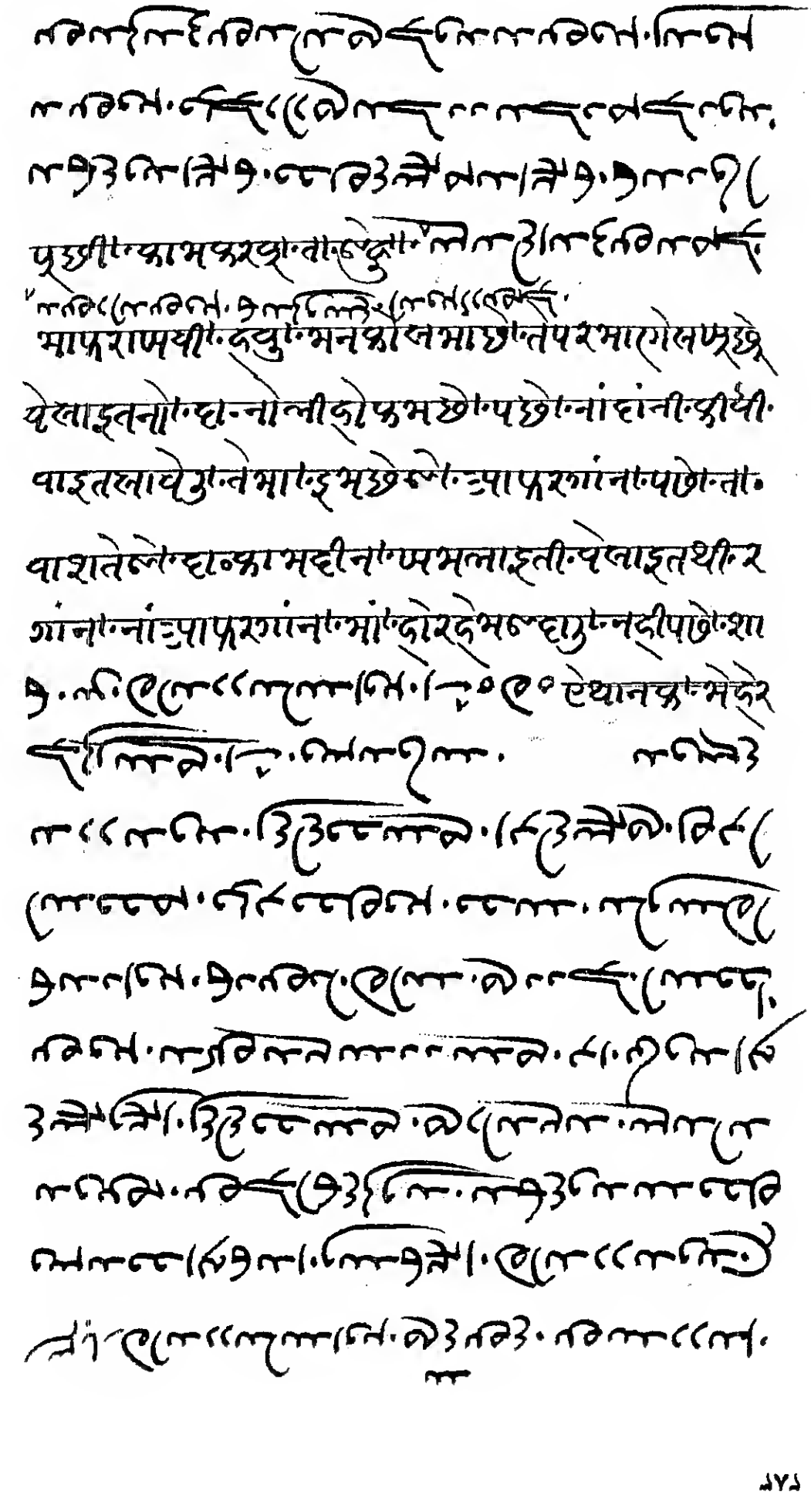
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ།།

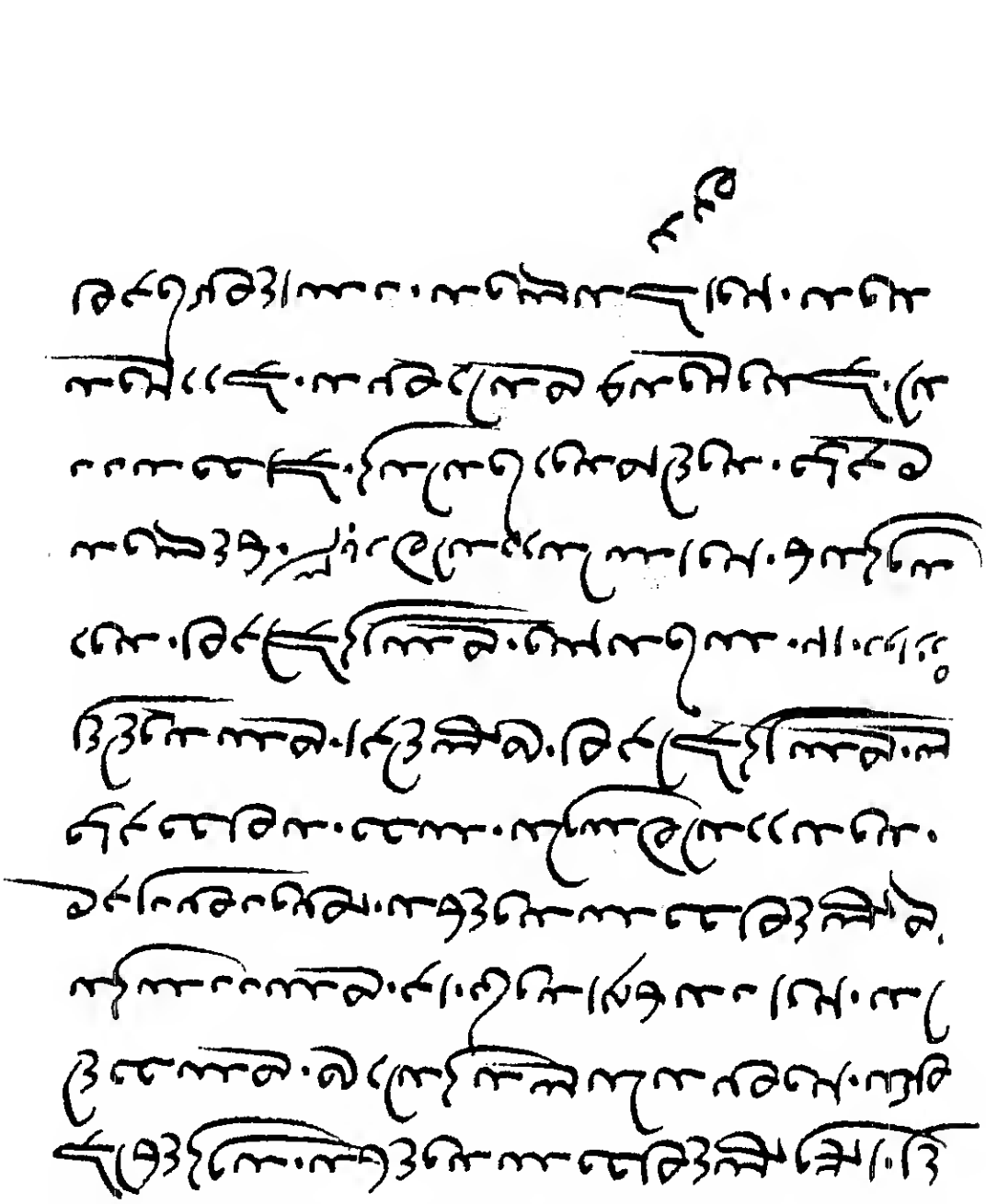
ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ།།

ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ།།

ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་ཕྱེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ།།

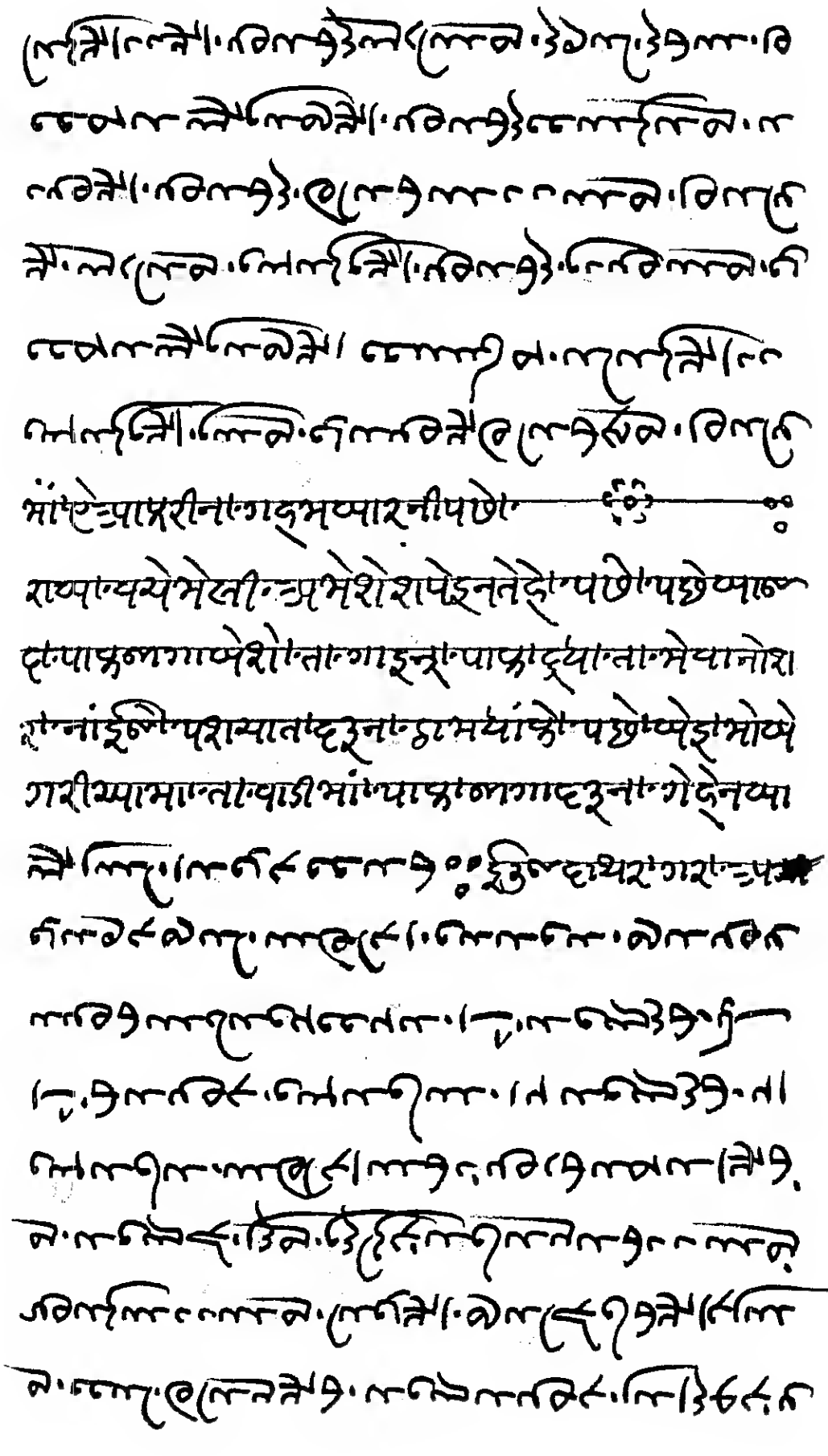

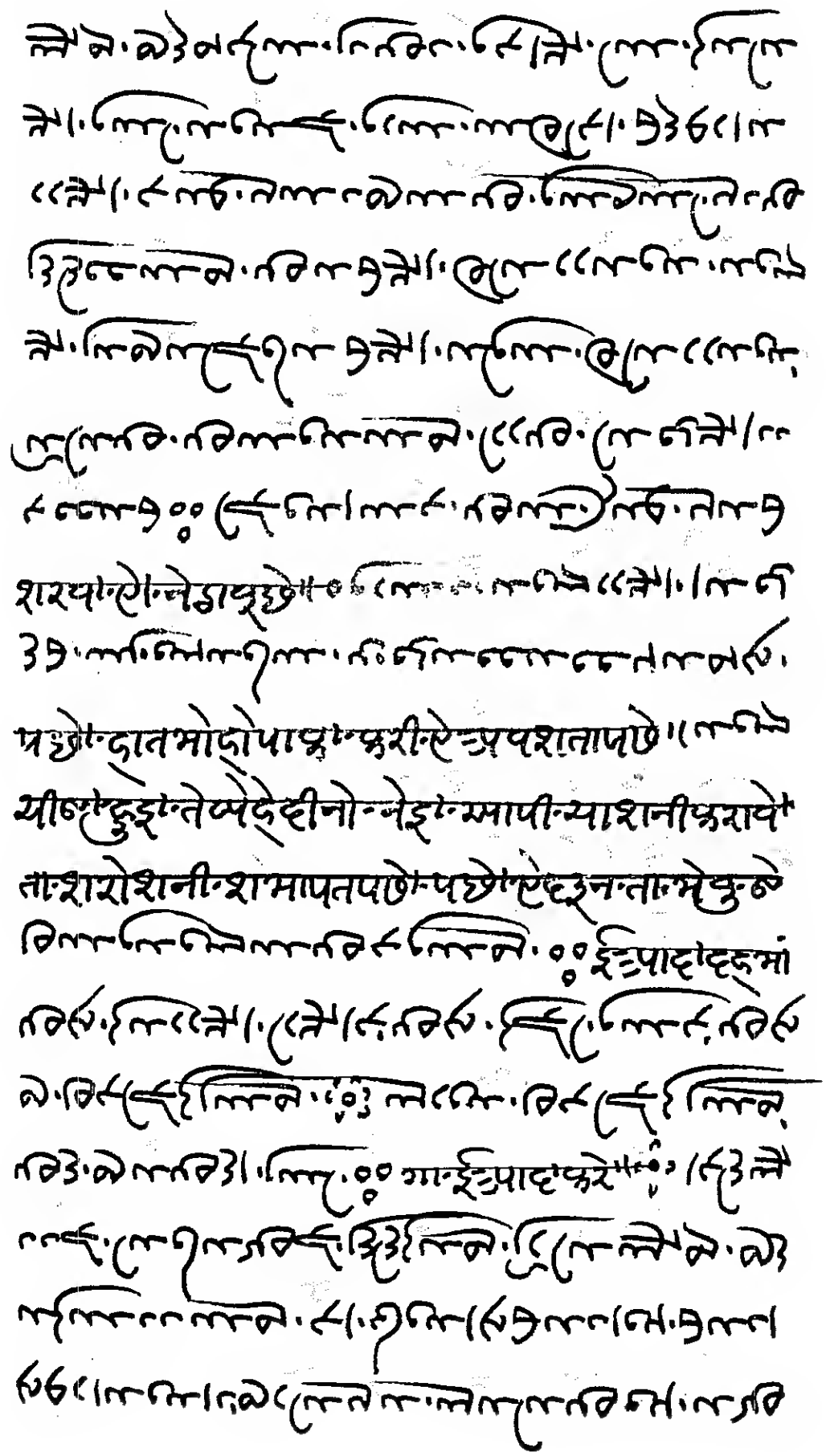
سنة ٩٤٦ هـ

سيدالاله . وبه تعالى التوفيق والعصمة . تم بعون الله

تمت . الحمد لله

بسم الله الرحمن الرحيم . وبه نستعين . الحمد لله رب العالمين . والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله وصحبه أجمعين . وبعد . فهذا ما تيسر جمعه من فوائد الشيخ العلامة الفقيه المحدث المفسر الأصولي النحوي اللغوي البياني المنطقي الجدلي الحكيم الأديب الشاعر الأريب . ذي التصانيف الفائقة والتآليف الرائقة . والتحقيقات الرائعة والتدقيقات البارعة . التي أملاها في مجالس درسه العامرة . وأفاضها على طلبته في حلقات بحثه الغامرة . وأودعها في مؤلفاته الجليلة . ومصنفاته النبيلة . التي سارت بها الركبان . وتناقلتها الأيدي والأعين . وتلقتها الأفئدة والأذهان . بالقبول والإذعان . وأقبل عليها الطلاب والعلماء . وتهافت على اقتنائها الأدباء والفضلاء . وتنافس في تحصيلها الأكابر والأصاغر . وتسابق في اقتطافها الأماثل والأعاظم . وتزاحم على اقتباسها الأفاضل والأكارم . وتدافع على استنساخها الأجلاء والأعيان . وتهالك على استكتابها الأمراء والسلاطين . وتكالب على استحصالها الوزراء والخواقين . وتوافر على استجلابها الملوك والسلاطين . وتوارد على استطلابها الخلفاء والأمراء . وتوالى على استدعائها الأكاسرة والقياصرة . وتوالى على استحضارها الأقيال والأذناب . وتوالى على استجلابها الأقيال والأذناب . وتوالى على استحضارها الأكاسرة والقياصرة . وتوالى على استدعائها الخلفاء والأمراء . وتوالى على استطلابها الملوك والسلاطين

month Bahman, of the day Spandarmad month Spandarmad, the Pahlavi **Nīrang** of day Spandarmad month Spandarmad, the Nīrang to consecrate sand, Āfrīngān of day Khurdad month Spandarmad, Āfrīngāns of the last five days of the year, Āfrīngān recited during the four days of Navar, Āfrīngān of Rapithwin, Āfrīngān of day Mahraspand month Spandarmad, Āfrīngān of Siroza, Āfrīn i Ardāfravash, Āfrin i Buzorgān, of Haft Amshāspand (called Āfrīn i Behram Yazad), of Gahāmbār, of Gahāmbār Chashni, Doā i Ashoān and Āfrīn i Ashoān, Āfrīn i Myazd, Āfrīn i Zartuxšt, Doā i Behram Varzāvand, Pādshāh-i Dīn-i Mazdayasnian (Chithrem Buyād), marriage ceremony as performed in Iran, Āfrīn-i Nekāh bastan i Iran, Āshirwad i Hindustan, Sanskrit Āshirwad, Āfrīn i Rapithwin, five larger Gāhs, all Yashts, Nīrangs, Bājs, Namaskārs, description of five kinds of fire, names of the twelve constellations, characteristics of the sun and moon, characteristics of a happy man, worship of God, 21 Nasks, 101 names of God, recital of the Dasturi formula, description of the five Gāhs especially the Rapithwin, what to recite during the five Gāhs, division of parental property amongest sons and daughters, ceremonies to be performed during the year after the death of a person, genealogy of Zartuxšt, Bāj to cut the Drōn i Vanant, Āfrīngān of Ardibehesht.

The ms has been described in detail by B.N. Dhabhar, Classified catalogue of the K. R. Cama Oriental Institute, Bombay 1923, 160-61.

Kaikhusroo M. JamaspAsa

I n t r o d u c t i o n

The codex R115 was presented to the K.R. Cama Oriental Institute Library by Mr. Ardeshir Behramji Kamdin. The ms (31.5x21.2 cms) contains 948 pages written 19 lines to the page on thick European paper with the water-marks 'Al Masso' and 'Gior Magnani'. A note on the blank first folio states that the ms was sold to Mobeds Jamaspji and Hormasji Behram-Kamdin for Rs. 20 by Mobed Kuverji Cawasji Hirakhorina on the day Arshisvangh month Shahrevar, Samvat 1921(= A.C. 1865). The colophon on p. 948, 5 reveals that the ms was transcribed by Erwad Maneckji Shapurji Fardunji Maneckji surnamed Homji-Tatina and completed on the day Asman month Tir, Samvat 1896 (=A.C. 1840).

Contents: Avesta alphabet, Yathā, Ashem, Confession of Faith, Nīrang-i Kustī, Srōsh bāj, Hōshbām, Khorshed-Mihr and Māh Niyāyish with Gujarati commentaries, Āvān and Ātash Niyāyish , description of Bōi offering to the Atashbehram (in Gujarati), Nām Stāyishn, Patet, Patēt-i vitartagān, Patēt Irani, Patēt Khud, Nīrang Bōi dādan, mode of recital of Afrīngāns and the arrangement of flowers (in Gujarati), Afrīngāns to be recited on the different days of the month and of Barzo, Hom and Daham, Afrīngān of Panth Yazad, of Neryōsang Yazad, of Haptoirang Yazad, of Vanant Yazad, of Haft Amshāspand, Afrīngāns of Gāthā, Gahāmbār, or the day Spandarmad month Fravardin in the Ushahin Gāh, of the day Khurdad month Fravardin, of the day Fravardin month Fravardin, Afrīngāns of Tīragān, Mihrangān, Avāngān and Ādargān, of the day Fravardin month Adar, of the day Khorshed month Dae, of the day Bahman

Printed in Tehran by the Tehran University
Press & Inaco Co. Press,
1976.

The Pahlavi Codices and Iranian Researches

Manuscript R 115

AFRINS, NIRANGS, PATĒTS ETC.

Part 1

Edited by :

Dastur Dr. Kh. M. Jamasp Asa Professor Mahyar Nawabi

With the technical assistance of

Dr. M. Tavousi B. Faravashi

Published by the Asia Institute of Pahlavi University

14

Shiraz. 1976